

«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

ЖЕТЯ

ЧАСОПИС

10/197 грудень 2023

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Різдвяне послання Архиєпископа і Митрополита Львівського Української Греко-Католицької Церкви

**Пресвященним і боголюбивим владикам, всесвітлим та всечесним отцям,
високопреподобним і преподобним отцям, ченцям та черницям,
дорогим та достойним мирянам Львівської Митрополії УГКЦ.**

**Пресвященні владика, добродієльні отці, преподобні ченці та черниці,
достойні брати і сестри!**

Дивне було Різдво Ісуса Христа, дивне та незвичайне наше святкування Різдва Господнього уже другий рік поспіль, відколи Росія напала війною на Україну! Цього року святкуємо Різдво ГНІХ вдруде, бо зміна церковного календаря подарувала нам такі святкування. Ісус народився очікувано від Марії Диви, матері та небесного Батька; в присутності опікуна святого Йосифа та небесних ангелів; можливо, ще хтось із близьких знав про це народження! А люди Вифлієму та околиць не прийняли до жодної із своїх осель Марію, щоб вона могла народити та сповити дитя. Ось як описав народження Ісуса святий євангеліст Лука: «І народила свого первістка – Сина, сповила його й поклала в яслах, бо в заїзді не було для них місця» (Лк 2,7). Постава людського роду, синів та доньок людських, до народження Божого Сина була дивною, можна сказати зухвалою, бо у людей бракувало милосердя та розуміння до матері, яка відчула час народжувати! А Марія не нарікала, не підозривала нікого, не звинувачувала. Разом з Йосифом вони залишили мешканців, щоб більше не турбувати їх і подалися до місця, де стояла худоба й там сповила дитя, якому ангел приніс ім'я від Небесного Батька – Ісус! (пор. Лк 1,31; Мт 2,21). Небо нічого не робило, жодних заходів, щоб народження Сина Божого відбулося у більш сприятливих умовах. Небесний Батько погодився з умовами народження його Сина, вшановуючи вільну волю людей! Правда, цим народженням зацікавилися пастухи, яких осяяла Господня слава й ангел повідомив їм про народження Спасителя в місті Давидовім, що лежатиме у яслах. Божий Син, народжений немовлям, лежатиме у яслах, в жолобі, на сні! Небесне військо ангелів співало лежачому на сні немовляті, звіщаючи: «Слава Богові на високості, і на землі мир, в людях доброї волі!» (Лк 2,14). Дивна історія навколо немовлятка Ісуса продовжувала діятися, народженого відвідали мудреці зі сходу: «... Господній ангел у сні з'явився Йосипові і сказав: Вставай, візьми Дитя і Його матір та втікай до Єгипту і будь там, доки я тобі не скажу, бо Ірод розшукуватиме Дитя, щоб знищити Його» (Мт 2,13). Далеко, у Єгипет потрібно було втікати, бо Ірод уважав себе одноосібним лідером, незамінним, «богом у тілі», всевладним та непомільним. Такі іроди появляються у світі, вони роблять великі авантюри, розпо-

чинають війни, приносять неповторну руїну, вводять люд у великий безлад, бояться усього, послідовно навколо себе усіх ліквідують, навіть близьких та пригожих осіб!

Тоді Ісус не мав де голови прихилити. Втікали сім'єю від царя Ірода, який розпорядився вбити Ісуса. Тепер, в часі війни, дуже багато нашого народу втратило свої домівки втікаючи від куль, ракет та дронів. Втікають від лютих ворогів, шукають притулку й дякують, що їх приймають чужі, добрі люди в Україні та за кордоном. Мирне життя, завдяки російським військовим та їхній зброї, перетворилося на кровопролиття, вбивства та смерть в Україні! Можемо зовні дуже скромно радіти народженню Божої дитини, бо маленького Ісуса гонили, шукали аби вбити. А ворог, що прийшов на землю в Україну, розшукує наших людей, щоб їх вбивати. Стерти з лиця землі націю українців! Тому благаємо Господа, щоб захищав наш народ, землю, яку він дарував українському народові, боронив наше мирне життя... Жорстокий ворог плюндрує нашу землю, нищить усе, що йому вдається! Гинуть найкращі сини та доньки, цвіт нації, захищаючи своїх краян, бо люблять свій народ, свою землю. Ми не хочемо повертатися в «далекий Єгипет Сибіру», куди вивозили наших батьків та прабатьків із праматерями, в холодні та голодні зими, в сніги та заметілі, в тайгу та дрімучі ліси.

Ми благаємо ангелів, наших хоронителів, щоб боронили український народ та його землю від смертоносних куль, ракет та інших снарядів. Благаймо допомоги у небесних сил, щоб усували ворога ангельським умінням, силою та мудрістю, бо Божому ангелу дуже багато під силу (пор. 2Хр 32,21; 1Хр 21,15)! Ісус народився не для того, щоб люди помирили на війні, бо він – великий Князь миру. Цар небес на землю зійшов й ангели голосили славу Богові на висоті, а мир на землі людям доброї волі. Мимо великої скрути, яку переживає наш народ, бажаю усім добра та рівноваги духа!

Митрополит Андрей писав: «...бажайте собі взаємно у празник Різдва всякого дочасного добра і радуйтеся дочасною радістю... але не будьте матеріалістами, бо матеріалізм – це найбільше пониження самої людської природи» (1937 р., січня 7, Львів). Пастирське послання... Хай радість Божого Різдва наповнить кожне серце усіх мирних, добрих, щирих мешканців України! Хай сповіщена ангелом велика радість для пастухів, стане радістю для всього нашого народу та людства світу (пор. Лк 2,10).

Христос раждається! Славимо Його!

†Ігор

Архиєпископ і Митрополит Львівський

Дано у Львові при Архикатедральному Соборі св. Юра

Христос рождається! Славимо Його!

У семінарії відбулися реколекції для дружин священників Львівської архієпархії

25 листопада Архирейською Божественною Літургією, яку звершив єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир, розпочалися реколекції для дружин священників Львівської архієпархії.

Як розповіла директор Катехитичного центру Львівської архієпархії Віра Ценглевич, такі реколекції є перш за все доброю нагодою для духовної віднови.

В такий спосіб Церква проявляє увагу та висловлює вдячність дружинам наших священників за їхнє служіння для Церкви і за підтримку й їхнє розуміння служіння їхніх чоловіків-священників.

Духовний провідник цих реколекцій отець Андрей Павлишин розповів у коментарі для пресслужби Львівської архієпархії, що цьогорічні реколекції мали три науки і три теми. «На наших реколекціях ми говорили про сім'ю, її труднощі. Також торкнули теми жертви Христа і нашої особистої участі в ній. А відтак завершили духовну науку розмовою про нашу особисту молитву і мої відносини з Христом. Старався відчути духовні потреби і допомогти учасницям практично використати цей час для їхнього духовного зросту», – розповів о. Андрей Павлишин.

Пресслужба Львівської архієпархії

З нагоди 90-х роковин Голодомору відбулася загальноміська екуменічна панахида

У день пам'яті жертв Голодомору, 25 листопада, на площі перед пам'ятником Тарасу Шевченку, звершили екуменічну панахиду та запалили сотні лампадок в пам'ять про невинно вбитих українців під час геноциду українського народу – Голодомору 1933 року. Від Львівської архієпархії УГКЦ у молінні взяли участь єпископ-помічник Володимир, військові капелани та священники.

У коментарі для пресслужби Львівської архієпархії владика Володимир пояснив символіку запаленої свічки для християн. «Запалена свічка символізує присутність Бога серед нас. Водночас і присутність тої людини, про яку ми пам'ятаємо у молитві. Жодна темрява не є в стані заглушити світло, навпаки – в час темряви свічку ще краще видно. Вона стає чіткішою. Були зусилля темряви через голодомор знищити наш народ, але неможливо знищити віру в Бога і любов до своєї землі, за що люди до сьогодні віддають своє життя», – пояснив архиєрей.

«Запалюючи свічку, пам'ятаймо, про покійних і зігриваймо теплом тих, хто за ними сумує», – закликав владика Володимир.

Освячення храму Згромадження сестер святого священномученика Йосафата

Упродовж 2023 року Українська Греко-Католицька Церква у різний спосіб вшанувала пам'ять святого священномученика Йосафата. Заходи, приурочені до 400-ліття трагічної загибелі святого українського походження, відбувалися в різних країнах світу. 25 листопада, з нагоди завершення ювілейного року, Архiepіскоп і Митрополит Львівський Ігор освятив храм священномученика Йосафата і престіл у ньому при монастирі Згромадження сестер святого священномученика Йосафата.

У своїй проповіді владика Ігор підкреслив важливість освячення храму, а також знаковість постаті священномученика Йосафата для розвитку нашої Церкви і християнства загалом.

Після Божественної Літургії сестри Йоана Світлана Гриненко і Тереза Прус відновили тимчасові обіти на три роки.

Завершальним акцентом урочистої події стала конвертна програма від гурту «Друзі» з храму Різдва Пресвятої Богородиці (Львів-Сихів).

Владика Володимир помолився Вечірню з учасниками школи аніматора

24 листопада єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир помолився Велику Вечірню з учасниками школи аніматора, що діє при комісії у справах молоді Львівської архієпархії.

Вечірню співом супроводжував молодіжний хор «Теотокос». На завершення молитви архиєрей подякував молоді за спільну молитву. «Наша молодь готується стати провідниками інших людей, дітей. Добрим вчителем є той, хто вміє бути добрим учнем. Мудра людина ніколи всього не знає, тому постійно потребує вчитися. Ми також є на спільній дорозі, бо разом вчимося», – зазначив єпископ-помічник.

Голова комісії у справах молоді о. Володимир Битюга наголосив учасникам школи, що ця молитва на завершення дня є найважливішим уроком з цілого дня. «Бо як ми зможемо дати дітям Бога, якщо самі Його не знаємо і з Ним самі не перебуваємо? Є багато більш професійних середовищ, але не християнських. Нам дуже важливим є християнський вимір і молитва», – підкреслив священник.

У «Шпиталі Шептицького» молитовно відзначили 120-ліття від дня заснування

27 листопада єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир звершив Архирейську Божественну Літургію у каплиці Шпиталю з нагоди 120-ліття його заснування.

У проповіді архиєрей наголосив на покликанні кожного християнина – бути у Царстві Небесному. Він пояснив, що тут найперше йдеться про те, що Ісус в домі одного з фарисеїв попросив на вечерю чи бенкет запрошувати радше убогих, калік, а не своїх приятелів чи багатих. «Запрошення на Євхаристійну гостину вже є купленим для нас тут. В той час як на цей бенкет в Царстві Небесному Ісус викупив для нас через свою смерть і воскресіння», – зазначив єпископ-помічник.

Владика Володимир привітав усіх присутніх з ювілеєм – 120 років, подякував за служіння персоналу і побажав усім Божого благословення, а хворим – одужання.

«За цей час ми пройшли великий шлях, присвятивши себе піклуванню про фізичне та ментальне здоров'я наших пацієнтів. Це не просто заклад, а частинка історії, в яку ми вкладаємо свою гордість та захоплення. І це лише початок! Наш Шпиталь – це не тільки історія, але і відданість, любов та турбота про наших пацієнтів!» – зазначають у Шпиталі.

Довідка: «Шпиталь Шептицького» – приватна клініка у Львові, заснована у 1903 році з ініціативи та благословення праведного митрополита Андрея Шептицького. Унікальна медична установа, яка надає високоякісну медичну допомогу. Це заклад, який надихається історією і прикладом самопосвяти свого засновника – митрополита Андрея і відомих лікарів, що були віддані справі порятунку життя Людини. Сьогодні Шпиталь творить ефективну і сучасну медицину, створює доступ до якісної медичної послуги, реалізовує масштабні програми профілактики і лікування пацієнтів, дбає про освіту студентів і професійний розвиток медичних працівників України.

Збори медичних капеланів Львівської архієпархії УГКЦ

27 листопада на Святоюрській горі відбулись збори медичних капеланів Львівської архієпархії УГКЦ. Капелани обговорювали стан справ у медичному капеланстві, ділились досвідом свого служіння у лікарнях, а також планували майбутні заходи серед медичних працівників.

Пригадуємо, що кожного першого понеділка місяця в архикатедральному соборі святого Юра о 18:00 відбувається молитовний вечір для медичних працівників.

«Стараймося відповісти на голос Ісуса: «Ходи і подивися!»

До цього закликав єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир у храмі святого Андрія на Варшавській з нагоди храмового свята 30 листопада.

«Сьогодні святкуємо празник святого апостола Андрія. Праведна кончина святої людини є коронуванням її життя. Але замало є лише дивитися на життя якоїсь особи, – вартує взяти урок, чогось для себе навчитися», – зазначив проповідник.

Відтак він розповів біографію святого: «Андрій був рибалкою з Витсаїди, братом Петра. Ці два брати прислухалися до слів Івана Хрестителя, який вказав на Ісуса, назвавши його Агнцем Божим. Ставлять конкретне побутове, на перший погляд, не дуже побожне питання: «Вчителю, де перебуваєш?» А Ісус зі своєї сторони не дає жодних богословських пояснень, лише каже: «Ходіть і подивіться, тоді будете знати». Приступивши до Христа, переконалися, що Той є дійсно Месією-Спасителем. Відразу залишилися з Ним, розпочавши дорогу учнівства і наслідування».

На переконання владика, християнство не є релігією ейфорії, якогось поверхневого захоплення на короткий час. Це особиста зустріч з Богом, закорінення в Його любов. Це постійне життя заклик: «Ходи, подивися!» Це наслідування розраховане на довгу дистанцію, на ціле життя. Не можна бути таким «середнім» християнином, бо якщо не удосконалюємося, тоді деградуємо. Ісус не каже до Андрія: почекай, подумай, згодом все довідаєшся, а наголошує: ходи!

«Християнство є, отже, релігією спільноти, це не є самоізоляція. Тому так важливо є передавати нашу віру, свідчити про Бога скрізь. Ми не маємо проблем бути добрими християнами в неділю чи на великі свята. Але як важко це робити в будні дні! Ми не завжди впевнені, чи говорити всім і скрізь про Бога. Набагато важливіше є жити так, щоб інші у світлі нашого життя нас про Бога запитали», – підсумував архиєрей.

Владика Володимир у школі для нечуючих – Марії Покрови

«Ми перебуваємо в цій школі під Покровом Богородиці Марії, яка пожертувала себе для служіння. Вона і надалі залишається нашою опікункою, бо такою була за життя», – так мовив єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир під час проповіді у 26-у Неділю після Зіслання Святого Духа у школі для нечуючих – Марії Покрови.

Архиєрею співслужили директор школи о. Любомир Мостовий та адміністратор парафії Зіслання Святого Духа о. Володимир Біляєв.

Перед Святою Літургією було освячено хоругву школи і дальматики для вівтарників.

На парафії УГКЦ у Дубліні зібрали майже 5.000 євро на підтримку ЗСУ

8 грудня на парафії блаженного священномученика Миколая Чарнецького УГКЦ у Дубліні (Ірландія) відбувся різдвяний концерт Оксани Мухи на підтримку Збройних сил України. Під час заходу прозвучали як рідкісні колядки з різних куточків України, так і всім відомі «Бог ся рождає», «Тиха ніч», «На небі зірка ясна засяла», що з року в рік лунають у кожній українській родині. На завершення співачка з усіма парафіянами заспівала одну з найвідоміших українських колядок «Добрий вечір тобі, пане господарю».

Концерт організували із благодійної метою. Кошти від продажу квитків підуть на потреби українських захисників. Загалом вдалося зібрати 4.505 євро.

Настоятель парафії УГКЦ у Дубліні о. Василь Корницький подякував співачці за візит на українську парафію, побажав їй міцного здоров'я та привітав із прийдешніми Різдвяними святами, наголосивши, що двері їхньої церкви завжди відчинені для її концертів.

Нагадаємо, Оксана Муха – заслужена артистка України, лауреатка гран-прі першого Міжнародного конкурсу українського романсу імені Квітки Цісик, переможниця талантшоу «Голос країни».

Департамент інформації УГКЦ

Лицарі Колумба передали допомогу о Київського центру ментального здоров'я

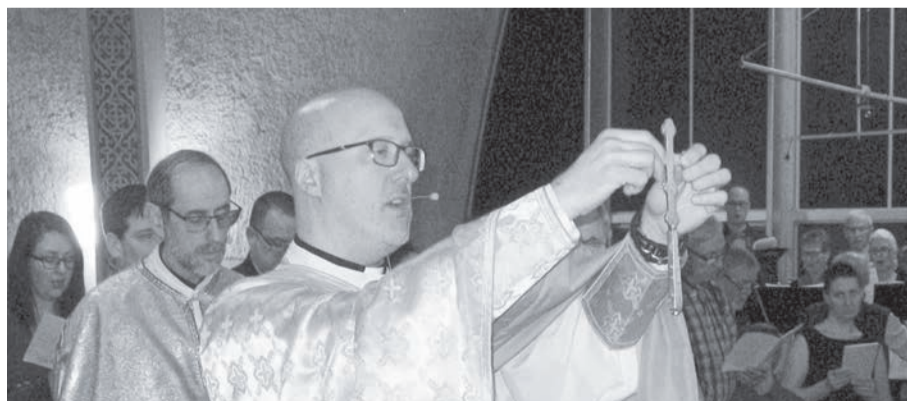
27 жовтня Лицарі Колумба в Україні передали інвалідні візки в Київський обласний центр ментального здоров'я, що знаходиться у сел. Ворзель. Допомогу передала Канадська асоціація інвалідних візків.

Дев'ять візків передали на парафію Різдва Пресвятої Богородиці в Ірпені. Один із них для свого чоловіка отримала парафіянка Світлана Берегова. У березні 2022 року під час бойових дій на Київщині подружжя втратило житло, а наразі винаймає квартиру неподалік храму.

Решту візків Лицарі Колумба за сприяння медичного капелана о. Віталія Воеци передали до Київського обласного центру ментального здоров'я.

Департамент інформації УГКЦ

Для Саскатунської єпархії в Канаді призначено правлячого єпископа

30 листопада 2023 року у Ватикані повідомлено про те, що Святіший Отець Франциск, поблагословивши рішення Синоду Єпископів УГКЦ, призначив високопреподобного о. Михайла Смолінського, дотеперішнього провінційного настоятеля Згромадження Найсвятішого Ізбавителя в Канаді, правлячим єпископом Саскатунської єпархії УГКЦ у Канаді.

Від 28 квітня 2022 року і дотепер апостольським адміністратором вакантного

осідку Саскатунської єпархії був владика Лаврентій Гуцуляк, архієпископ і митрополит Вінніпезький.

Владика-номінат Михайло Смолінський стане шостим правлячим єпископом Саскатунської єпархії від часу її заснування 1956 року. Першим єпископом був владика Андрій Роборецький, відтак єпархію провадили владика Василь Філевич, Корнелій Пасічний, Михайло Вівчар та Браєн Байда.

Департамент інформації УГКЦ

Глава УГКЦ благословив соте авто для ЗСУ, яке прибуло зі Словаччини

29 листопада Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав на території Патріаршого собору Воскресіння Христового в Києві освятив дві карети швидкої допомоги та позашляховик, які попрямують на фронт.

«Наша Церква має велику мережу своєї присутності по всьому світу. Очевидно, коли почалася війна – ще у 2014 році, – вся мережа змобілізувалася для підтримки наших захисників і нашого народу в Україні, який відстоює свою державність, свободу й незалежність», – зазначив Предстоятель УГКЦ.

«Відтоді, – каже Глава УГКЦ, – це вже 100 автівок швидкої допомоги, що приїхала до України тільки з однієї волонтерської служби, яку очолює наш дякон Петро Токач і його команда. Тому ця автівка має особливий шеврон, який називається «Tokachteam». Таких волонтерських організацій у мережі нашої Церкви є сотні по всьому світу. Тому це, можливо, одна з багатьох сотень автівок, які приїхали до України, щоб рятувати життя нашим військовослужбовцям».

Авто на фронт за посередництвом УГКЦ ідуть безперервним потоком, тому складно назвати точну кількість переданих на сьогодні. Блаженніший Святослав запевнив, що допомога від Української Греко-Католицької Церкви для наших захисників триватиме доти, доки це буде потрібно до цілковитої перемоги України.

Сота автівка – повнопривідна карета швидкої допомоги на основі «Volkswagen Transporter» – буде передана одній із медичних рот Національної гвардії України, що виконує бойові завдання на Донеччині.

Департамент інформації УГКЦ

У США відбулася конференція з нагоди 60-річчя заснування УКУ в Римі

24-25 листопада у Філадельфії відбулася конференція студентів Колегії Святої Софії, яка була частиною Українського католицького університету в Римі. Конференція присвячена 60-річчю заснування УКУ в Римі.

На захід з'їхали колишні студенти Патріарха Йосифа Сліпого. Приймав гостей у своїй резиденції митрополит Філадельфійський Борис Гудзяк. У вітальному слові владика зазначив, що ця зустріч – вдячність Богові за Патріарха Йосифа, його візію і благодаті, які отримували юні хлопці, будучи студентами УКУ і Колегії Святої Софії.

Вступну доповідь виголосив о. Андрій Чировський. Він представив концепційно-богословські засади створення та діяльності УКУ в Римі і її плоди для УГКЦ.

Другий день зустрічі, 25 листопада, розпочався з Літургії та панахиди за жертв голодоморів в Україні. Учасники конференції також обговорювали питання спадкоємності ідей та візій Патріарха та дійшли висновку, що команді, яка перейняла управління структурами відразу після його смерті, часом бракувало рішучості та зрілості, щоби продовжувати втілювати його візію.

Департамент інформації УГКЦ

У Мюнхені відбувся концерт із нагоди 30-річчя катедрального хору «Покров»

2 грудня в катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці м. Мюнхен (Німеччина) святковим концертом завершили 30-річчя хору «Покров». «Цей рік ми завершуємо ювілеєм нашого катедрального хору, а наступний розпочинаємо 65-річчям постановня нашого Апостольського екзархату як вияву материнської турботи Вселенської Церкви про наш народ, про нашу Церкву, Батьківщину. Вона тоді також змагалася за свою свободу, гідність і незалежність», – звернувся з вітальним словом до хорового колективу апостольський екзарх Богдан Дзюрах.

Повертаючись до теми відзначення ювілею, владика Богдан закликав до вдячності Богові та німецькому народові за можливість служіння для прослави Всевишнього та на благо рідному народові.

Далі владика Богдан назвав три риси християнської працьовитості, якими відзначилися учасники хору «Покров»: «Зараз ми працюємо, а український народ славиться своєю особливою християнською працьовитістю, першим виявом якої є молитва. І наш хор дає свідчення такої праці. Ви не лише співаєте – ви молитесь, підносите свої молитви до Господа і провадите молитву церковної спільноти».

Під час концерту у виконанні хору «Покров» прозвучали літургійні твори, українські народні пісні та колядки.

Пресслужба Апостольського екзархату в Німеччині та країнах Скандинавії

В Одесі освятили новий храм УГКЦ

9 грудня, у свято Зачаття Пресвятої Богородиці святою Анною, в Одесі владика Михайло Бубній, екзарх Одеський, здійснив Чин освячення престолу, іконостасу та храму на честь святого Миколая Чудотворця, архієпископа Мир Лікійських. Це – наймолодша парафія Української Греко-Католицької Церкви в Одесі, яку Декретом екзарха засновано в липні 2021 року. Відповідальним за будівництво храму було призначено о. Юрія Стронянського. Облаштування святині почалося навесні 2023 року.

На Архиєрейській Божественній Літургії з Чином освячення святині з єпископом співслужили настоятель парафії о. Юрій Стронянський, сотрудинок о. Володимир Троцишин, синкел у справах соціального служіння Одеського екзархату о. Василь Колодчин, голова медичної комісії екзархату о. Олександр Більський, канцлер о. Петро Маковецький, військовий капелан о. Руслан Остафій, капелан Військово-морських сил о. Олександр Смеречинський, парох парафії Різдва Пресвятої Богородиці у Львові о. Орест Фредина і його сотрудинок о. Микола Стронянський. На свято прибули також священники з інших парафій Одеського екзархату та м. Львова, сестри-монахині та чисельні вірні й гості. Божественну Літургію своїм співом супроводжував квартет Київської Трьохсвятительської духовної семінарії.

Наприкінці Літургії владика Михайло звернувся з вітальним і подячним словом до присутніх. Єпископ подякував о. Юрію Стронянському за те, що він «свою молоду енергію гарно втілює в життя і у своє покликання, що ми бачимо сьогодні плоди його праці, бо не кожен удостоїться бачити свої плоди, а о. Юрій бачить його вже». «Ця каплиця – перший храм, який він побудував у своєму житті як священник», – зазначив екзарх.

Відтак архиєрей нагородив будівничого храму і настоятеля парафії святого Миколая Чудотворця в Одесі о. Юрія золотим хрестом, а парафіян, які спричинилися до будівництва, – єпископськими грамотами.

Пресслужба Одеського екзархату

Пармська єпархія Святого Йосафата у США відзначила 40-річчя заснування

Нещодавно українська католицька єпархія Святого Йосафата з осідком у м. Парма (США) відсвяткувала 40-річчя від дня заснування. Її заснував святий папа Іван Павло II 5 грудня 1983 року. З цієї нагоди владика Богдана Данила, отців, сестер та мирян привітав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав.

Патріарх зауважив, що завдяки єпархії, яка впродовж майже пів століття збирала українців, наша Церква збереглася і розвивається на терені США. «Вона кріпила своїх вірних, підтримувала їх на дорозі до Бога, вчила любові до рідного народу і традицій», – зазначив Глава УГКЦ у вітальному листі.

«Разом із вами радіє вся наша Церква, згадуючи єпархіальних засновників, тих, хто вже стоїть перед Господнім престолом, особливо владика Роберта Москаля, який доклав чимало зусиль до її розвитку, і висловлюючи їм визнання та глибоку молитовну вдячність, – написав Предстоятель і додав: – Нехай Бог, повний милосердя, кріпить вас і посилає вам свої рясні благодаті за молитвами Пресвятої Богородиці та святого Йосафата, під особливу опіку яких поручаю кожного і кожену з вас. Будьте й надалі для нашого народу та для всіх людей, серед кого живете і служите, ясними світильниками Божої правди».

Департамент інформації УГКЦ

Владика Йосафат освятить першу інклюзивну кав'ярню в Чернівцях

6 грудня «Карітас» Чернівецької єпархії відкрив інклюзивну кав'ярню-мануфактуру, де молодь із ментальною інвалідністю може соціалізуватися й освоювати навички офіціанта та баристи. Відкриття кав'ярні розпочалося з освячення приміщення, яке здійснив владика Йосафат.

«Люди, які тут працюватимуть і вчитимуться навичкам баристи, мають дар, важкий дар, але в ньому можемо зростати у любові один до одного. Хай цей заклад буде на Божу славу і на наше зростання у любові один до одного», – промовив єпископ Чернівецький.

У події, крім найперших користувачів закладу, взяли участь представники влади, духовенства, добровільці.

Затишний заклад планується не як звичайна кав'ярня. Він є соціальним проектом з адаптації, соціалізації та підготовки молоді з ментальною інвалідністю до подальшого працевлаштування. Тут стажуватимуться молоді люди з ментальною інвалідністю віком від 18 до 35 років, а освоївши вміння та навички кухаря, офіціанта, баристи тощо, матимуть змогу працевлаштуватися в інші заклади. У кав'ярні проводитимуть майстер-класи різного спрямування як для бенефіціарів «Карітасу» Чернівецької єпархії, так і для інших охочих.

Кав'ярня також доступна для людей на кріслах колісних, тут облаштований підйомник. Це середовище, у якому затишно всім.

«Каву і тістечка до неї тут не «купають», ними пригощаються за пожертву. Спосіб віддячити за каву чи солодощі – пожертва, яку можна зробити за QR-кодом, розміщеним на столиках, барній стійці і стінах затишного закладу», – зазначають у «Карітас-Чернівці».

Пресслужба Чернівецької єпархії

Папа Франциск: не забуваймо молитися про дар миру, особливо для України

Наприкінці середової зустрічі з прочанами Папа Франциск поновив свої заклики до молитви за народи, що страждають від війни, присвятивши також окрему згадку ситуації у Святій Землі.

«Не забуваймо молитися про дар миру для народів, які страждають через війну, в особливий спосіб для багатостраждальної України, і для Ізраїлю та Палестини», – такими були останні слова Папи Франциска, перед тим як, скерувавши до всіх своє благословення, завершити загальну аудієнцію 13 грудня.

Трохи раніше, перед тим, як привітати італомовних паломників, Святіший Отець звернувся з окремим закликом до гуманітарного припинення вогню в Газі. «Я далі з великим занепокоєнням і болем слідкую за конфліктом в Ізраїлі та Палестині. Поновлюю свій заклик до негайного гуманітарного припинення вогню: там багато страждань. Заохочую всі залучені сторони відновити переговори і прошу всіх взяти на себе термінове зобов'язання доставити гуманітарну допомогу населенню Газі, яке перебуває на межі виживання і насправді дуже її потребує. Нехай же будуть негайно звільнені всі заручники, які бачили надію в перемир'ї ще кілька днів тому, нехай же закінчаться ці великі страждання для ізраїльтян і палестинців. Будь ласка, ні – зброї, так – миру!» – закликав Папа, слова якого зал Павла VI підтримав оплесками.

«Vatican News»

Папа оголосив про відзначення Всесвітнього дня дітей

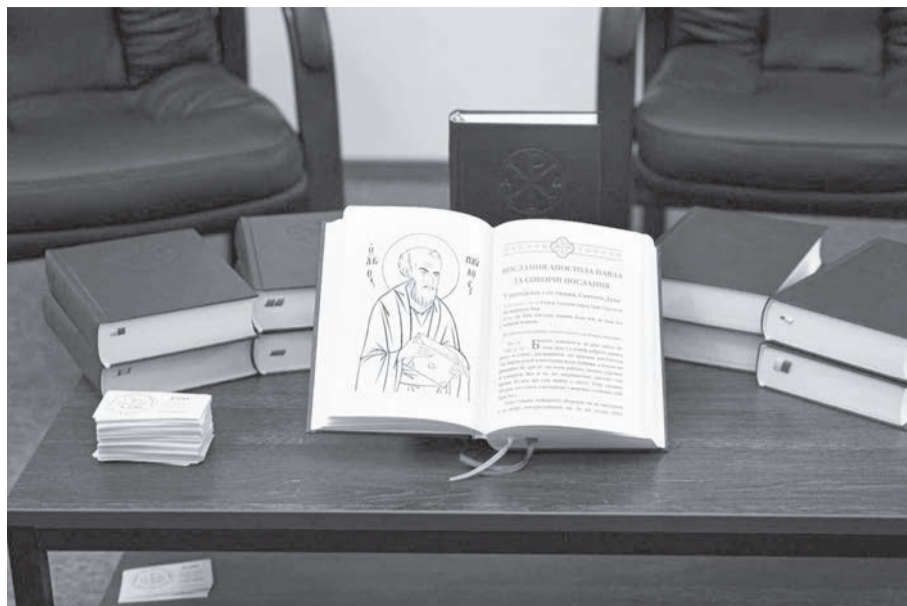

Після всесвітніх днів убогих та похилих віком, які Церква відзначає за його рішенням, Папа Франциск також вирішив провести відзначення Всесвітнього дня дітей. Про це він оголосив після проказування молитви «Ангел Господній». Привітавши окремі групи прочан, він мовив: «А тепер з радістю звіщаю, що 25 і 26 травня наступного року ми відзначимо в Римі перший Всесвітній день дітей. Ця ініціатива, що відбуватиметься під патронатом дикастерії в справах культури та освіти, відповідає на запитання: який світ прагнемо передати дітям, які ростуть? Як Ісус, ми хочемо поставити дітей у центрі та піклуватися про них».

Як розповів у інтерв'ю для ватиканських медіа францисканець о. Енцо Фортунато, один із співорганізаторів зустрічі дітей з Папою, що 6 листопада цього року відбулася в залі Павла VI у Ватикані, ініціатива відзначення Всесвітнього дня дітей є плодом цієї зустрічі. За його словами, свято за участі майже восьми тисяч дітей було незабутнім, але набагато більше було тих, хто не зміг взяти участь з огляду на обмежений простір. Тож такий день стає нагодою для багатьох інших дітей з усього світу пережити моменти свята й молитви з Папою.

«Vatican News»

Презентовано богослужбовий «Апостол» українською мовою у форматі апракос

13 грудня у Києві відбулася презентація богослужбової книги — «Апостол» у форматі апракос у сучасному перекладі українською мовою. Подію організувала Місія «Ставропігія Вселенського Патріархату в Україні».

Над виданням богослужбового «Апостола» українською мовою працювала Ставропігія Вселенського Патріархату в Україні.

Видавці відкриті для співпраці та зацікавлені в конструктивній критиці та відгуках щодо перекладу і формату видання для їхнього покращення у подальших накладках книги.

За словами очільника Ставропігії, відгуки щодо покращення попереднього видання Євангелія були отримані не тільки від ПЦУ, але і від УГКЦ та УПЦ, які також користуються цим виданням.

Українську Греко-Католицьку Церкву на заході представляв о. Ігор Шабан, голова Комісії УГКЦ із міжконфесійних та міжрелігійних відносин.

Департамент інформації УГКЦ

У Стрию освятили нове приміщення БФ «Карітас»

28 листопада у Стрию владика Тарас здійснив освячення нового дому БФ «Карітас» Стрийської єпархії. Радісну та важливу в історії «Карітасу» Стрия подію розділили директори осередків «Карітасу України», які зараз перебувають там на робочій зустрічі, представники влади й велика спільнота працівників фонду.

За два роки «Карітас Стрий» розвинувся і збільшився чисельно від 7 до 58 членів локальної команди. За рік тут надали близько 40.000 послуг для людей у потребі. Сьогодні в цьому «Карітасі» діє Кризовий центр для ВПО, «Простір, дружній до дітей», три будинки для молоді з інвалідністю, Центр дозвілля та соціальної адаптації для молоді з ментальними і комплексними порушеннями. Надають гуманітарну, юридичну та психологічну допомогу людям із вразливих категорій. Відтепер команда матиме свій дім, де зможе творити ще більше добра. Уможливила придбання приміщення пожертва членів Конференції католицьких єпископів США.

Звертаючись до присутніх, владика Тарас наголосив на важливості завжди в потребуєчючих бачити насамперед втілення Бога, а також дбати про те, щоб самим бути сповненими. «Щоб щось давати, потрібно мати. Зичу вам завжди бути багатими Христом», – побажав владика Тарас.

Пресслужба Стрийської єпархії УГКЦ

Президент України зустрівся з представниками української громади в Аргентині

У межах візиту до Аргентинської Республіки з нагоди інавгурації нового президента цієї держави Хав'єра Мілея президент України Володимир Зеленський разом зі своєю командою зустрівся із представниками української громади.

УГКЦ представив владика Даниїл Козлинський, правлячий архиєрей єпархії Покрову Пресвятої Богородиці в Аргентині, а також о. Назарій Кашчак, канцлер та настоятель катедрального собору в м. Буенос-Айрес.

Під час зустрічі владика Даниїл розповів Президентові України про понад сторічну історію УГКЦ в Аргентині, її роль і служіння для українців на далекому континенті.

У промові Володимир Зеленський наголосив на тісній та плідній співпраці зі Всеукраїнською радою Церков та релігійних організацій, на важливості духовної підтримки українського народу, особливо в умовах війни. У регламенті зустрічі були задані питання президентові, на які він охоче відповів.

На завершення очільник Української держави подякував усім за теплу та гостинну зустріч, попросив, щоб голос України був почутий на континенті Латинської Америки, а також побажав невтомної праці для перемоги України та її розбудови.

Пресслужба Буенос-Айреської єпархії УГКЦ

Рим: мільйон євро для допомоги українцям від «Фундації Рим»

Рада директорів «Фундації Рим» виділила 1 мільйон євро на підтримку діяльності Спільноти святого Егідія для допомоги українському населенню, яке постраждало від війни. Проект, як зазначається у спільній заяві, передбачає розповсюдження речей першої необхідності (продукти харчування, одяг, засоби особистої гігієни) у трьох осередках спільноти, які вже діють у Києві, Львові та Івано-Франківську – містах, які приймають велику кількість внутрішньо переміщених осіб, а також відправку наборів першої допомоги у східні та південні регіони, які найбільше постраждали від бойових дій.

«Спільнота святого Егідія, – зазначає президент «Фундації Рим» Франко Парасасці, – безсумнівно, є ідеальним партнером, як з огляду на її міжнародну репутацію, так і з огляду на плідну і позитивну співпрацю з Фундацією минулими роками в здійсненні схожих ініціатив». Він додає, що в період, коли загострення ситуації на Близькому Сході несе загрозу забуття про жахливі наслідки війни в серці Європи, фундація цим жестом прагне зробити свій внесок у повернення уваги до того, що відбувається в Україні, «де ставкою також є збереження цінностей свободи, справедливості та солідарності, що є частиною ДНК Заходу».

Історія «Фундації Рим» сягає 1539 року, коли Папа Павло III з метою подолання лихварства створив римську «Monte di Pietà» – кредитну установу, що діяла за принципом каси взаємодопомоги. Згодом вона була поглинута «Ощадкасою Риму», яку 1836 року створив Папа Григорій XVI. При ній зродилася однойменна фундація, яка 2007 року почала називатися «Фундація Рим», щоб відокремити банківську діяльність від філантропічної. Сьогодні фундація фінансує різні проекти в охороні здоров'я, наукових дослідженнях, підтримці соціально вразливих верств населення, мистецтва та культури.

«Vatican News»

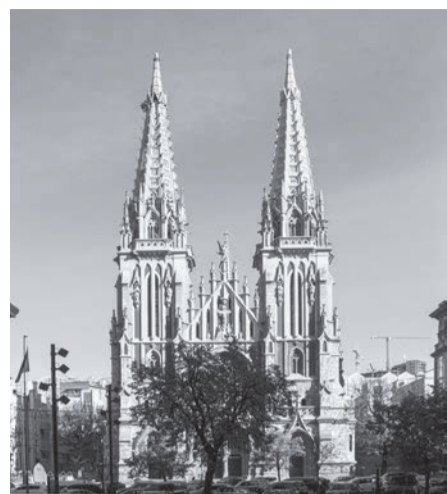
УГКЦ підтримала римо-католиків у боротьбі за київський костел святого Миколая

В УГКЦ закликають підписати петицію про передачу храму святого Миколая в Києві римо-католицькій парафії святого Миколая. Пам'ятка архітектури потребує негайного ремонту та реставрації.

Петицію № 41/005649-23еп на сторінці Кабінету Міністрів України зареєстрували 27 жовтня цього року. Із необхідних 25 тисяч підтримали її вже понад 13 тисяч громадян. Долучитися до волевиявлення можуть усі охочі, підписавши електронну петицію на сайті Кабміну.

«Костел святого Миколая в Києві – єдина неоготична споруда столиці, творіння відомого архітектора Городецького. У радянські часи храм у католиків відібрали більшовики, а за незалежної України його так і не повернули власникам – релігійній громаді. Стан будівлі погіршується», – зазначає автор петиції.

За 85 років перебування у державній власності костел, що довгі роки був концертним залом, опинився на межі знищення. Аварійний стан погіршився після пожежі 2021 року. 1 червня 2022 року влада обіцяла повернути його громаді, але досі цього не зробила. Тим часом стан храму погіршуєть-

ся і споруда потребує негайного ремонту й реставрації.

В Українській Греко-Католицькій Церкві закликали усіх небайдужих долучитися до справи збереження унікальної пам'ятки архітектури та передавання храму римо-католицькій громаді.

«Духовна велич Львова»

Семінар у Ватикані про квантові технології: сприяти прогресу для всіх

Протягом 30 листопада – 2 грудня у Ватикані відбувався міжнародний семінар на тему «Наука і квантові технології: останні досягнення і нові перспективи», яку організувала Папська академія наук. У події взяли участь вчені, підприємці, експерти з технологій та ринку з різних частин світу, обговорюючи сучасні технології, проблеми планети та етичні питання.

Президент Папської академії наук Йоахім фон Браун, говорячи про особливості цьогорічного симпозиуму, вказав на присутність близько вісімдесяти учасників, які є експертами у галузці квантової фізики, логістики, охорони здоров'я, клімату, а також складних системних питань, таких як продовольство. «Нас цікавить зв'язок між фундаментальними дослідженнями та їх застосуванням для покращення умов життя і здоров'я людей на планеті», – поділився фон Браун.

Розповідаючи про специфіку Папської академії наук, її очільник підкреслив важливість бути сучасними і перебувати на передовій фундаментальної науки, охоплюючи квантову фізику та квантову механіку, які водночас торкаються пошуку й усвідомлення Бога.

Департамент інформації УГКЦ

У Римі відкрили Фестиваль українського духовного кіно

9 грудня відбулася офіційна церемонія відкриття Фестивалю українського духовного кіно, що проходить в актовій залі Релігійного товариства «Свята Софія» в Римі. Після офіційної частини глядачам презентували допрем'єрний показ воєнного трилера «Буча», прем'єра якого запланована на 2024 рік, та історичну драму «Щедрик».

На відкриття завітали численні почесні гості, духовенство та віряни. Подія розпочалася із благословення владика Діонісія Ляховича, апостольського екзарха для українців-католиків візантійського обряду в Італії.

По цьому з привітальним словом до гостей звернувся ректор прокатедрального собору Святої Софії та президент однойменного релігійного товариства о. Марко-Ярослав Семенен.

Присутній на події Надзвичайний і Повноважний Посол України при Свя-

тому Престолі та Суверенному Мальтійському ордені Андрій Юраш подякував організаторам й усім причетним до проведення фестивалю, що вдалося реалізувати за підтримки Міністерства закордонних справ України, Державного агентства України з питань кіно, Посольства України при Святому Престолі та Релігійного товариства «Свята Софія». Також посол України розповів присутнім, що в кінострічках, які покажуть глядачам, ідеться про трагічні історії українців сьогодення та повоєнних часів.

«Фільми «Буча» і «Щедрик» – дуже принципові й показові в контексті сьогоднішніх реалій. Стрічка «Буча» особливо важлива, оскільки навчає співпереживати та має прямий зв'язок зі Святим Престолом – у фільмі є історія про дівчинку, якій вдалося вижити в жахливих війни, і згодом Папа Франциск приймав її у Ватикані. Натомість «Щедрик» – це велика наука духовності, дружби, чуйності й людяності, які допомогли героям пережити складні часи утисків», – наголосив Андрій Юраш.

Далі глядачам зачитали подяку голови Державного агентства України з питань кіно Марини Кудерчук. Перед переглядом художнього фільму «Буча» його сценарист і продюсер Олександр Щур наголосив, що фільм засновано на реальних подіях.

Пресслужба Товариства «Свята Софія»

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА

**Високопреосвященним архієпископам і митрополитам,
боголюбивим єпископам, всесечесному духовенству,
преподобному монашеству, возлюбленим братам і сестрам,
в Україні та на поселеннях у світі сущим**

Оце ж сам Господь дасть вам знак: Ось дівчиця зачала, і породить сина і дасть йому ім'я Еммануїл (Іс. 7, 14).

Христос народився! Славимо Його!

Дорогі в Христі!

Під час війни ми, український народ, потребуємо знаку, – знаку надії, що Бог є з нами, що життєдайна Господня сила сильніша від смертоносної сили ворога, який воює проти нас. У Святому Письмі народження дитини – знак надії від Бога! Сьогодні по всьому світу Церква проголошує: «І от, коли він [Йосиф] це задумав, ангел Господній з'явився йому уві сні й мовив: «Йосифе, сину Давида, не бійсь узяти Марію, твою жінку, бо те, що в ній зачалось, походить від Святого Духа»... А сталося все це, щоб здійснилось Господнє слово, сказане пророком: «Ось, дівка матиме в утробі й породить сина, і дадуть йому ім'я Еммануїл, що значить: З нами Бог!» (Мт. 1, 20. 22-23).

Про Христа пророкував Ісаїя: «Бо хлоп'ятко нам народилося, сина нам дано; влада на плечах у нього; і дадуть йому ім'я: Чудесний порадинок, сильний Бог, Отець довічний, Князь миру» (Іс. 9, 5). Як часто буває з Божими обітницями, сповнення пророцтва перевищує всі людські сподівання, бо Дитя, яке народжується, – це не тільки звичайне людське маля, а Син Божий! Він – живий Бог, присутній серед нас. Вже не лише знак чи символ надії посилається людині – сам Господь приходить, щоб запевнити і здійснити цю надію. Він приходить як немовля, у якому – Божа сила і могутність, справжній Божий мир для людства загалом і для України зокрема. Вічний Бог стає людиною, одним із нас, на всі часи. Отож справді, з нами Бог!

«На небі ликують ангели, і люди нині радіють, та веселяться всі створіння з народженого у Вифлеємі Спаси-Господа. Бо всяка омана ідолська скінчилася, Христос же панує навіки» (стихира на литії свята).

Христовою надією ми маємо жити, долаючи всі виклики і випробування. Навіть коли нам здається, що світ довкола нас валиться, коли оманлива ворожа пропаганда навіює нам, що в нас немає майбутнього, ми все ж таки проти надії надіємося – бо з нами Бог! Святий апостол Павло нагадує нам: «Ісус Христос учора й сьогодні – той самий навіки» (Євр. 13, 8). Якщо маємо Христа – маємо майбутнє, якого ніхто не зможе в нас відібрати.

Всемогутній Бог приходить на світ і нині, у своєму цьогорічному Різдві, у тілі беззахисної, слабкої дитини, щоб розвіяти страх перед сильними і могутніми цього світу. Бог не примушує нікого до нічого, а захоплює нас своєю красою і світлом, радістю і миром. Він являється нам сьогодні як немічне і вразливе немовля, щоб ми Його прийняли, любили й ніжно пригорнули, – пригорнули Того, хто нас огортає своєю любов'ю. Які дивні плани Божі! Володар світу, Князь миру – це Боже Дитятко! Отож у Різдві Христовому бачимо вже сьогодні, що наше майбутнє не є страшним – воно сповнене миром, радістю, ніжністю, благодаттю і любов'ю, як співаємо в колядці:

**А ясна зоря світу голосить:
Месія радість, щастя приносить!
До Вифлеєма спішіть всі нині,
Бога витайте в бідній яскині!**

Бог себе робить залежним від людей. Він стає дитиною для того, щоб ми, перейнявши місію Марії, Його Матері, і Йосифа Обручника, захищали Його перед усіма небезпеками, усіма Іродами цього світу.

Таку саму відповідальність ми відчуваємо сьогодні стосовно дітей війни в Україні. Це найбільш вразлива частина нашого суспільства, і травма війни в дітей – найскладніша. Серед українських біженців і внутрішньо переміщених осіб – мільйони жінок із дітьми. Серед різних видів гуманітарної кризи – освіта

і виховання дітей під безнастанною загрозою ракет і бомб, не виконані належно шкільні програми, вкрадені роки дитячої невинності й безтурботності. Усіма можливими і доступними нам способами захистимо наших дітей! Пам'ятаймо при цьому, що їхні душевні рани лікуються в любові як у сім'ї, так і в родині дітей Божих – у Христовій Церкві. Хай наші церковні спільноти будуть безпечним простором для дітей, вільним від будь-якого насилля та зневаги людського життя, адже прийняти дитину в ім'я Боже – це прийняти новонародженого Христа.

Мріючи про світле майбутнє для наших дітей, маємо зрозуміти, що справжня перемога нашого народу – це не лише звільнення територій та безпечні кордони. Перемогти у війні означає створити безпечний духовний простір надії для української сім'ї, яка не боїтиметься народжувати дітей на рідній землі. Хай кожна українська дитина буде для нас знаком надії від Бога і нашої віри у благословенне майбутнє.

У цей радісний день Різдва Христового «самих себе, і один одного, і все життя наше Христу-Богові віддаймо». Хай знають усі поневолені та полонені, що ми про них не забуваємо і за них молимося. Хай усі поранені й травмовані відчують радість народження Спаси світу і цілющий Божий дотик. Хай не сумніваються в Господній близькості рідні та близькі тих, хто пропав безвісти.

Із Христом у серці вже сьогодні плануємо відбудовувати все зруйноване – фізичне і духовне, щоб наші брати і сестри, які розбіглися по світах, не втрачали надії на повернення додому, а навпаки, щоб мріяли про свою живу участь у відродженні країни. Та понад усе, хай знають усі діти нашого народу, як сильно їх любить Господь і що з Божою любов'ю можна подолати найбільше зло.

Від щирого серця уділяю всім вам своє батьківське благословення та бажаю кожному з вас, від наймолодшого до найстаршого, справжньої радості дітей Божих, смачної кулі, веселих свят Різдва Христового та щасливого, переможного, мирного і благословенного прийдешнього року!

Христос народився! Славимо Його!

† СВЯТОСЛАВ

*Дано в Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
у день Святого всехвального апостола Андрія Первозваного,
30 листопада 2023 року Божого*

Малюнок Христини Буток

«Мати Божа, у Твої руки вкладаємо нашу надію»,
– Глава УГКЦ перед іконою «Надія безнадійних»

Скільки поколінь українців молилися перед цією іконою?! На цих землях ми ніколи не мали могутніх покровителів світу цього. Але мали надію! Богородиця дарувала нам, позбавленим надії з людської перспективи, надію із перспективи Божої. Пречиста Діва Марія була благовісницею, першою, яка повірила в цю надію, прийнявши її у своє лоно, і до сьогодні. Про це сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав під час молебню перед іконою Пресвятої Богородиці «Надія безнадійних» у Чернівцях, який звершив разом з єпископами Постійного Синоду в катедральному соборі Успення Пресвятої Богородиці 14 грудня.

Наша надія – не щось, а Хтось

«Переживаємо особливий момент. Стоячи перед святинєю нашої Церкви та нашого народу, яка зберігається тут, у серці давнього собору в Чернівцях, вдивляємося в християнську надію», – ствердив Патріарх.

«Молячись перед іконою Пречистої Диви Марії «Надія безнадійних», – наголосив Глава УГКЦ, – ми особливо відчуваємо, що наша надія – це не щось, а Хтось».

Пресвята Богородиця, за словами Предстоятеля, тримає на руках нашу надію – свого Сина, якого Вона, як людська мати, зродила від Небесного Отця силою та діянням Святого Духа, і на якого надіється весь людський рід від початку створення й аж до завершення людської історії. «Божа Мати тримає на руках Сина Божого, який у своєму Різдві став людиною, став сповненням усіх сподівань людини, надією, що виявляється для нас так чітко і ясно в цьому чудотворному образі», – наголосив Глава Церкви.

Стійкість України – у християнській надії

Отець і Глава УГКЦ переконаний, що нам дуже важливо тепер, у цей особливо тяжкий і трагічний момент історії, мати надію. Він розповів, що, починаючи з 2014 року й донині, багато хто в усьому світі дивується, звідки в українців береться стійкість, на що вони надіються. «Ми маємо надію, бо ми християни. Як важливо нам побачити і відчути серед темряви цього світу, серед жахів війни нашу надію!» – акцентував проповідник.

Світ нас підтримує як ніколи в історії

За словами Блаженнішого Святослава, присутність наших владик є останньою надією для нашої Церкви та нашого народу. «Коли нам навіюють думку, що хтось від нас відвертається, що від нас усі втомилися – єпископи Української Греко-Католицької Церкви зі Сполучених Штатів Америки, Німеччини, Скандинавії та Польщі свідчать протилежне: світ нас підтримує як ніколи в історії нашої держави», – наголосив Блаженніший Святослав.

Передріздвяний піст – шлях християнської надії

Блаженніший Святослав переконаний, що ми не маємо права згубити з очей того, Хто є нашою надією. «Крокуємо до Різдва в надії на те, що до України завітає радість, яка приїде не від людей, а від Бога. Син Божий вкотре хоче народитися в тілі та крові України, щоб бути силою, незламністю, світлом, здійсненням наших сподівань і щоб нам сказати, що наш Бог – з нами!» – запевнив Отець і Глава УГКЦ.

Біля стіп Пресвятої Богородиці Предстоятель запевнив в особливій молитві українське військо. «Це вони нам кажуть: молитва рятує! А християнська радість запевняє нас у здійсненні нашої християнської надії», – сказав він.

«Мати Божа, надіє безнадійних, рятуй нас! Коли ми бачимо, що перебуваємо на межі людських сил і не маємо більше до кого звернутися, приходимо до Тебе. У Твої руки вкладаємо нашу надію. Мати Божа, надіє безнадійних, пригортай і зігривай нас, даруй нам Того, кого Ти тримаєш на своїй руках, на кого надіється вся земля, увесь людський рід. Пресвята Богородице, надіє безнадійних, спаси нас!» – звернувся до Богородиці Блаженніший Святослав.

Зустріч із духовенством

Після молебню, на якому молилося й чисельно зібране духовенство Чернівецької єпархії зі своїми сім'ями, відбулася зустріч владик Постійного Синоду зі священниками в медіазалі катехитичного центру Святого апостола Петра, що діє при катедрі.

Департамент інформації УГКЦ

КОМУНІКАТ
щодо рецепції в УГКЦ
декларації Дикастерії віровчення
«FIDUCIA SUPPLICANS»
про душпастирське значення благословень

Відповідаючи на численні звернення єпископів, духовенства, монашества, церковних рухів та поодиноких мирян Української Греко-Католицької Церкви щодо Декларації Дикастерії віровчення «Fiducia Supplicans» (18 грудня 2023 р.) про пасторальний сенс благословень, після консультацій із відповідними експертами та компетентними інституціями прагну повідомити таке:

1. Вищезгадана Декларація трактує пасторальний сенс благословень у Латинській Церкві, а не у Східних Католицьких Церквах. Вона не розглядає питання католицької віри чи моралі, у ній не подаються жодні приписи Кодексу канонів для Східних Церков та не згадуються східні християни. Отже, на підставі кан. 1492 ККЦ ця Декларація стосується суто Латинської Церкви і не має правової сили для вірних Української Греко-Католицької Церкви.

2. Українська Греко-Католицька Церква є однією зі Східних Католицьких Церков, тому має свою літургійну, богословську, канонічну та духовну спадщину, якої всі вірні зобов'язані дотримуватися та яку повинні плекати (ККЦ, кан. 39–41). Значення поняття «благословення» в УГКЦ та Латинській Церкві є відмінними.

Блаженніший Святослав нагородив лауреатів
Відзнаки блаженного Омеляна Ковча

28 листопада в Національному музеї Голодомору-геноциду відбулася церемонія вручення Відзнаки блаженного священномученика Омеляна Ковча. Подія розпочалася зі вшанування жертв Голодомору та покладання колосків біля монумента «Гірка пам'ять дитинства» на території музею. На заході був присутній Блаженніший Святослав.

За словами Глави УГКЦ, цього річчя вручення Відзнаки священномученика Омеляна Ковча – особлива подія, бо з часу повномасштабного вторгнення вона відбувається вперше. «Сьогодні дві події об'єдналися, – зауважив Патріарх. – Ми переживали мить нагородження саме тут, у Музеї пам'яті Голодомору-геноциду. Цього року вшануємо 90-ті роковини цієї трагедії. Але також сьогодні ми вшанували тих, хто продовжує справу отця Омеляна Ковча – душпастиря в надзвичайних обставинах, параха Майданека, священника, людини, яка могла бути собою в нелюдських обставинах».

Цьогорічними лауреатами стали: військовослужбовець Катерина Поліщук («Пташка»), військові капелани о. Юрій Логаза та о. Сергій Дмитрієв, пастор Геннадій Мохненко, колишній імам Саїд Ісмаїлов, а також увесь польський народ в особі президента Анджея Дуди. Відзнаки лауреатам вручили Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав, голова Комітету вшанування священномученика Омеляна Ковча Іван Васюник і члени комітету.

Блаженніший Святослав наголосив, що цього річчя лауреати продемонстрували героїчну людяність під час війни. «Ми вшанували молоду дівчину – «Пташку», яку сьогодні знає весь український народ. Ми вшанували польський народ – не державу, не інституцію, а звичайних людей, які спонтанно відчинили свої домівки для українців. Ми вшанували військових капеланів різних Церков, навіть різних релігій, які подібно, як отець Омелян Ковч, серед пекла війни бачать Бога і на нього вказують нашим військовослужбовцям. Ми пишаємося, що справа отця Омеляна продовжується, а це означає, що Україна перемагає», – ствердив Предстоятель.

Отець Юрій Логаза розповів, що лист блаженного Омеляна Ковча з концтабору до рідних нагадав йому про побратимів, нацгвардійців зі Славутича, які досі перебувають у полоні. А радше – їхніх дружин, матерів, які сьогодні не отримують листів, але з нетерпінням чекають на їхнє повернення, хоч на якусь звістку. Отець Юрій подякував Блаженнішому Святославу та владіці Йосифові Мілянчу за підтримку в перші тижні війни: «Моя родина відчувала, що ми не одні – з нами ціла Церква, яка молиться, яка поруч».

Департамент інформації УГКЦ

«6 грудня – особлива нагода, щоб виявити повагу до всенародного воїнства», – Глава УГКЦ у 94-й тиждень війни

Боле у серцях українців відгукуються різного роду намагання політиків, дипломатів, – чи в Україні, чи за кордоном, – які, сидючи в теплих кабінетах, розмірковують про те, як нині має воювати українське військо, а ще більшим, коли біль народу перетворюється на предмет торгів – дипломатичних, політичних та навіть економічних. На цьому акцентував Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у традиційному воєнному відеозверненні у 94-й тиждень великої війни, яку російський загарбник приніс на мирну українську землю.

«З огляду на таку маніпуляцію справжнім патріотизмом воїнів, які віддають життя за Батьківщину, сьогодні ми кажемо «ні» всім тим, хто хоче заробляти на війні. І закликаємо: підтримаймо разом українське військо», – сказав Предстоятель.

Глава УГКЦ відзначив, що інтенсивність бойових дій на всій лінії фронту не зменшується. Ворог намагається нищити наші міста та села. Б'є по мирних мешканцях. «Цього тижня нас сколихнула звістка про удар багатьма ракетами по маленькому містечку Покровськ, що на Донеччині. З-під завалів діставали цілі родини. Чудом врятували шестимісячне немовля: батько на руках виніс закривавлену дитину», – із прикрістю розповів Глава Церкви.

Блаженніший Святослав відзначив, що цього тижня в центральному залі Національного меморіалу жертв Голодомору в Києві ми пережили особливу подію. Відповідно до рішень комітету для вшанування пам'яті блаженного священномученика Омеляна Ковча, ми вручили нагороду цього праведника нашої Церкви і нашого народу особливим лауреатам. Серед них – польський народ; не політики, влада, а звичайні люди, які відкрили свої серця, домівки та віддали останню копійку зі своїх кишень, щоб підтримати братів і сестер в Україні.

«Ми вшанували військових капеланів із різних Церков, – розповів духовний лідер, – навіть різних релігій, які сьогодні втілюють місію отця Омеляна Ковча. Цей священномученик свого часу був капеланом Української галицької армії. Він зміг залишитися людиною навіть у концтаборі, де серед нацистського пекла бачив Бога. Так само серед пекла війни діють наші військові капелани. Ми складаємо подяку Господу Богу за те, що вони підтримують українське військо».

Він також зауважив, що 6 грудня Україна відзначає День українського війська: «Це особлива нагода, щоб виявити повагу до всенародного воїнства, яке ціною власної крові та свого життя захищає наше майбутнє. Ми живемо лише через те, що хтось за нас віддав своє життя».

6 грудня ми також святкуємо день святого Миколая, Миро-Ликійського чудотворця. «Цей святий є для нашої малечі, молоді та людей старшого віку втіленням справжньої, діяльної Божої любові. Тож зробимо цього дня разом бодай одне добре діло, щоб підтримати, надихнути, врятувати того, кому сьогодні важко. Хай святий Миколай знову завітає до наших діточок, сиріт, в'язнів. Хай завітає до наших воїнів, які на передовій цього вечора молитимуться до нього, зі світлом надії, що добро завжди перемагає», – додав Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ

У Львівській духовній семінарії Святого Духа відзначили 240-річчя від заснування

Упродовж двох днів відбувалися заходи, приурочені до 240-ліття заснування Генеральної духовної семінарії у Львові. Відзначення такої поважної річниці розпочалося 1 грудня Великою Вечірнею в архикафедральному соборі святого Юрія. Богослуження очолив Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор.

Після цього семінаристи та священники пішлию молитовною ходою зі свічками у супроводі єпископа-помічника Володимира вирушили до історичної будівлі Генеральної семінарії у Львові – площу перед музеєм «Русалки Дністрової», де владика звершив панахиду за всіма спочилими ректорами, викладачами та семінарстами.

2 грудня у Львівській духовній семінарії Святого Духа Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор звершив Архієрейську Літургію у співслужінні з єпископом-помічником Володимиром, єпархом Стрийським Тарасом та єпископом-помічником Стрийської єпархії Богданом, ректором Київської семінарії о. Петром Жукотом, ректором Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого о. Іваном Римаром та іншим духовенством.

У своїй проповіді під час Літургії митрополит Ігор наголосив: «Задвісті сорок років існування Львівської семінарії відбувалися різні історії, навіть ліквідація її, яку вчинили представники радянської влади, зрештою, безбожної. Цісар Йосиф II заснував у Львові семінарію 30 серпня 1783 року – і такі часи були. Тоді семінарія була призначена для навчання семінарстів із Галичини, Закарпаття, Пряшівщини, Крижевецької єпархії (Югославія), Семигороду та Хорватії. У ній навчався відважний семінарист, згодом священник Маркіян Шашкевич. Тут виховувалися та здобували знання священномученики, яких Церква визнала блаженними, а святий папа Іван Павло II проголосив їхню вірність Христові до кінця життя».

Ректорами цієї семінарії були різні непересічні особи: пізніший галицький митрополит Антін Ангелович, отець Іван Лаврівський (1773-1846) та інші. До цієї семінарії причетні праведний митрополит Андрей Шептицький та святої пам'яті патріарх Йосиф. Нею опікувався в часи підпілля архієпископ Володимир Стернюк, згодом – святої пам'яті архієпископи Іван Мирослав Любачівський та Любомир Гузар. У ближчі часи ректорами ставали отець-доктор Богдан Прах, отець Микола Фредина та отець-доктор Святослав Шевчук – теперішній Глава нашої Церкви. Зараз провід семінарії очолює отець-доктор Ігор Бойко. Більше та докладніше почуємо в доповідях, які прозвучать сьогодні.

Усім висловлюю глибоку вдячність, що стали душею цього духовного закладу. А заснулим архієреям та ієреям вічна та праведна пам'ять! Дякую нашим викладачам, вихователям, професорам УКУ та інших навчальних, виховних та опікуючих закладів.

Висловлюю також подяку братам-семінаристам, які розуміють стан свого покликання та велику відповідальність перед Богом! Хай Господь усіх благословить, надихає до гідного християнського життя, а нам дає дар прийняти це і впровадити у своє життя. Боже, Святий Духу, бережи спільноту своєї семінарії! Пресвята Богородице, рятуй нас!»

Продовжилися святкові заходи урочистою академією, яка розпочалася з молитви у виконанні октету Львівської духовної семінарії «Теофорос».

Із вільним словом до присутніх звернувся єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир. Він зокрема зазначив: «Митрополит Ігор у своєму слові під час Архієрейської Літургії багато говорив про скарб віри. Тут, у Львівській духовній семінарії Святого Духа, були цілі покоління ректорів, професорів, студентів, які берегли цей скарб. Та це неможливо було робити без любові. Нехай і надалі в цих стінах живе любов і розходиться звідси у світ».

До вітань доєднався також перший заступник міського голови Львова з питань розвитку Андрій Москаленко. Від імені міського голови та громади Львова він вручив колективу семінарії спеціальний диплом, а також сертифікат на стипендіальну програму в сумі 240 тисяч гривень.

У межах урочистої академії присутні прослухали три доповіді про розвиток Духовної семінарії упродовж 240 років та дізналися візію на майбутнє. З ґрунтовними доповідями виступили:

Олег Турій – директор Інституту історії Церкви Українського католицького університету, проректор із зовнішніх зв'язків цього ж ЗВО, завідувач кафедри церковної історії; отець Василь Гаранджа – докторант УКУ; отець-доктор Ігор Бойко – ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа.

Присутні на святковому заході мали нагоду насолодитися співом та музикою у виконанні оркестру Львівської духовної семінарії, октетів Київської Трьохсвятительської духовної семінарії, Дрогобицької духовної семінарії, Тернопільської вищої духовної семінарії ім. Патріарха Йосифа Сліпого та Івано-Франківської духовної семінарії.

Завершилася урочистість спільним виконанням Державного гімну України.

Пресслужба Львівської Архієпархії УГКЦ

У Києві презентували книжку спогадів патріарха Любомира Гузара

8 грудня у стінах Митрополичого будинку Софії Київської відбулася презентація книжки спогадів Блаженнішого Любомира Гузара. Вона була упорядкована на вшанування світлої пам'яті Блаженнішого Любомира і вийшла друком у видавництві «Портал».

У презентації взяли участь упорядниці книжки Леся Харченко, владика Йосиф Мілян, протосинкел Київської архієпархії УГКЦ, владика Євстратій Зоря, митрополит Білоцерківський ПЦУ, та Віктор Єленський, голова Державної служби етнополітики і свободи совісті.

За словами упорядниці книжки, автором є сам Блаженніший Любомир. Це – пряма мова самого Патріарха, його особисте звернення до читачів. «Це не просто книжка, це щось значно глибше», – зазначила п. Леся.

«Спогади були записані на основі 50 годин розмов у резиденції в селі Княжичі під Києвом від січня 2014 до квітня 2016 року. У книжці є короткі свідчення людей, яких згадає Патріарх. Мовний колорит Блаженнішого максимально збережений», – зазначено в анотації.

Владика Йосиф Мілян у слові, згадуючи Блаженнішого Любомира, наголосив, що, попри його популярність серед політиків, бізнесменів, суспільних діячів, діячів культури, він був людиною Церкви, глибоким християнином і католицьким єпископом: «Його життя – це було служіння рідному народові та Церкві, незважаючи на національну і конфесійну приналежність».

Окрім цього, особисто та від імені Блаженнішого Святослава, владика Йосиф подякував усім українцям, які цікавляться і пам'ятають Блаженнішого Любомира, а також наголосив, що ця книжка є чудовим свідченням того, що Любомир Гузар не приватизований Українською Греко-Католицькою Церквою. «Дякую Богові за те, що ми, як Церква, не приватизували Блаженнішого Любомира. Він є для всіх, хто його чув, хто його знає і цікавиться його словом, позицією та думкою», – зазначив єпископ.

Варто додати, що видання проілюстровано фотографіями із приватних архівів, чимало з яких опубліковано вперше. А наприкінці можна знайти QR-код із великим дослідженням родоходу Блаженнішого Любомира Гузара, який надала його племінниця Марія Рипан.

Департамент інформації УГКЦ

Нагородження переможців Всеукраїнського екологічного конкурсу «Відповідальність за створіння»

12 грудня в Івано-Франківську відбулася урочиста академія з нагоди вручення нагород переможцям XIII Всеукраїнського екологічного конкурсу «Відповідальність за створіння», присвяченого темі енергоефективності та енергозбереження. До присутніх звернувся професор Володимир Шеремета, керівник Бюро УГКЦ з питань екології, який, коротко пригадавши історію та місію конкурсу, подякував усім учасникам і привітав переможців. «Плекаймо в собі культуру енергоефективності та енергозбереження як моральні чесноти, актуальність і важливість яких зростають особливо нині, у контексті екоцифрального виклику війни, – закликав очільник Екобюро УГКЦ. – Хай ці чесноти стануть також виявом нашого патріотизму, піклування про ближніх, а також нашим внеском для наближення Перемоги».

Члени журі відзначили сталий ріст якості робіт і важливість Всеукраїнського конкурсу «Відповідальність за створіння» для екологічної просвіти та плекання сталої екологічної культури українського суспільства.

У межах урочистої академії переможці в номінаціях «вірш» і «молитва» продекламували свої роботи «Домашній фронт» та «Благання душі».

По тому відбулося нагородження переможців конкурсу «Відповідальність за створіння» 2023 року грамотами й цінними призами від Екологічного бюро УГКЦ, а також від партнерів – Університету короля Данила та Наукового містечка «Нова енергія». Володаркою екологічного суперпризу – універсальної зарядної станції «EcoFlow RIVER 2 Max!» – стала Надія Халус, призерка в номінації «Малюнок» (2-ге місце – робота «Батько захищає, син заощаджує»).

Довідка

Всеукраїнський конкурс «Відповідальність за створіння», починаючи від 2011 року, щорічно організовує Бюро УГКЦ із питань екології, маючи на меті плекання християнської екологічної культури та підвищення екологічної свідомості в українському суспільстві. У контексті екологічно-енергетичних викликів війни, головним завданням конкурсу було плекати культуру енергоефективності та енергозбереження як невід'ємну складову християнської відповідальності за створений Богом світ – природу.

Інформаційна служба Бюро УГКЦ з питань екології

Митрополит Ігор із нагоди 90-ліття парафії у селі Чернильва

На свято св. Миколая Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор з душпастирськими відвідинами побував на парафії святого Миколая в селі Чернильва, що на Яворівщині. Приїзд архиєрея був приурочений 90-літтю храму.

Звертаючись у проповіді до парафіяльної громади, митрополит зазначив про святого Миколая: «Маючи великі статки, які залишили йому батьки, усе роздав убогим та бідним. До цього його заохочувало просте життя Спасителя світу. Син Божий зійшов з неба, прийнявши смертне тіло людини, терпів страшні муки, щоб виблагати у свого Небесного Батька прощення наших провин та відчинити нам двері до Небесного Царства. А святого Миколая представляють як чарівника, хоч це була історична особа. Народився він у другій половині третього століття в місті Патари, – зараз це частина Малої Азії. Батьки відійшли до вічності, виховавши його у добрій християнській вірі та залишили йому великий маєток. Він роздавав багатства бідним. І сталося так, що він не бажав себе виявляти, а бажав чинити діла милосердя так, щоб лівиця не знала, що робить правця».

В місті Патари проживав один чоловік, що мав три доньки, які не могли вийти заміж, бо були бідні. Миколай вночі підкидав через відчинене вікно золото і так по черзі для трьох дочок. Усі вийшли заміж. Батько цих доньок підглянув, що добродієм був священик Миколай, і про нього розійшлася добра слава. Потім Миколай став єпископом, через нього Господь довершував різних чудес, а він вірно служив у Христовій Церкві. І від тієї таємної допомоги убогим народився гарний звичай дарувати дарунки в його пам'ятний день!».

На закінчення митрополит закликав вірних: «Молімося до святого Миколая, щоб виблагав у Господа завершення війни в Україні. Святий Миколаю, молися до Господа, щоб помилював наші душі! Пресвята Богородице, будь із нами!»

По завершенні Літургії владика Ігор освятив воду, а також подякував отцям та парафіяльній громаді за те, що дбають про розвиток храму.

Він також вчергове нагадав, що у Львівській архієпархії запроваджено щовітторковий піст у намірі нашого війська, щоб Господь допоміг людськими руками прогнати ворогів із нашої землі.

Пресслужба Львівської Архієпархії УГКЦ

Йосиф Сліпий зміг – зможу і я! Історик Церкви і військовий про випробовування долі

– Мене евакуювали в останній машині. Небезпечно. Дуже сильно трясє. Із правої кишені випала вервиця. Побратим підняв її зі словами: «То, напевно, вона тобі життя і врятувала». Протягом дня на фронті за першої нагоди я молився. Молитовник чи вервиця. Навіть у часі великої небезпеки. Я розумів, що може бути поранення, навіть втрата життя. Розумів, що кожна зустріч із рідними, побратимами може стати останньою. Але ніколи нікому не казав «прощай». А тільки «до зустрічі». І коли ми з побратимами поверталися з надзвичайно важких завдань і бачили, що всі живі, здорові й цілі, то дякували Богові і розуміли, що це Його милість, що це Він нас уберіг.

Олег Цуньовський – доктор східно-церковних наук, навчався в УКУ, був студентом Папської української колеції св. Йосафата в Римі; військовий, отримав важке поранення на фронті, а тепер перебуває на реабілітації. Він розповів «Живому телебаченню» про випробування долі, фронтову молитву, наукові праці та віру в майбутнє.

– Коли мені було три з половиною роки, відбулося перепоховання Йосифа Сліпого. Ми з бабусею були там, стояли в довжелезній черзі. Я був слухняний, не плакав. А коли поверталися додому автобусом, бабці питали мене: «Хлопчику, де ти був?» А я відповідав: «У гостях у Патріарха».

Так життя і тримало мене біля Йосифа Сліпого. УКУ, Рим. На студіях у Римі вчився у тому ж закладі, що й він. Жив у тій же колеції, де й він. Докторат писав про нашу Церкву в Парагваї, де він також бував. Я відчуваю, як Йосиф Сліпий супроводжує мене все життя. І, попри розчарування, а іноді відчай, я завжди відчуваю його підтримку.

У 2012 році я приїхав на студію до Італії. Інша мова, інша культура, інші традиції. Я покинув Батьківщину, родину, друзів. Це був серйозний вихід із зони комфорту. Але Бог дав мені там добрих людей, вихователів, професорів. Саме в Римі я взявся продовжувати свої праці, які писав ще в університеті. Мене дуже тягнуло писати про Південну Америку, досліджувати нашу Церкву в Аргентині, Бразилії. Шукав матеріали. Найбільше заглибився у візит Йосифа Сліпого до Парагваю. Тому навіть зараз, після поранення, тут, у лікарні, коли мене запитують, що принести почитати, я завжди прошу матеріали про Йосифа Сліпого. Патріарх, каторжник, що пережив 18 років радянських таборів! Інтелектуал і велетень духу. Він писав роботи в абсолютно нелюдських умовах! Там, де важко було навіть людську подобу зберегти. І коли Сліпий вийшов у вільний світ, усі були здивовані! 71-річний дідусь після 18 років каторги. Хіба може він щось зробити? Хіба що в монастир піти... Але Йосиф Сліпий зробив багато. Ще 21 рік після звільнення він був найвідомішим українцем у світі, голосом вільної України. Він говорив про Україну всюди! Йшов до представників різних урядів, президентів, королів, послів. Він говорив, що легко нам було би любити Україну, якби вона була сильною! Але зараз нам треба її любити, щоб вона стала такою. Також він наголошував, що зло довго тривати не може. Тому сьогодні нам треба вірити в це і працювати за його прикладом.

У темні часи особливо видно світлих людей. Зараз біля мене чудові люди, з якими я вчуся заново ходити, робити те, що раніше робив мимовільно. Це дуже тяжка праця, вихід із зони комфорту. А щоб вийти із зони комфорту, таки треба трохи відваги. Я, до речі, зафільтував свій новий перший крок. Невпевнений, неточний, але мій. Це – складний і довгий процес. Після ампутації я довго відчував фантомні болі. Це коли болять частини тіла, яких уже немає. Боліло настільки, що хоч на стелю лізь! І мене рятували книги. Хоч відволікає... А ось інтернет – навпаки. Соцмережі, відео – лише посилювали болі. Тому волонтери мені приносили багато книжок. Особливо допомагали листи Любомира Гузара до матері. Ну, і та книга, яку сам пишу (усміхається). А також музика! У лікарні існує жарт, що від фантомних болей допомагають погані артисти – за їхнім жахливим співом не чути власного болю.

Це все реабілітація – дуже довга, непроста. Але я знаю свою мету! З кожним днем починаю ходити трошки довше, довше. І я був такий щасливий, коли нарешті відчув, що сам можу встати, підійти до когось або узяти, що треба. Ось нещодавно одного з моїх гостей я зустрів на ногах. Так, я опинився у складній ситуації, але це не означає, що закриваюся від усіх! Звісно, як раніше я вже не буду, – буду кращою версією себе.

Дуже добре, що Церква зараз впроваджує стратегію зцілення ран війни. Робляться перші впевнені кроки. Задіяно дуже багато кваліфікованих людей, йде потужний обмін досвідом. Плоди тої праці зростатимуть, і про це потрібно говорити всюди, щоб люди знали, до кого можна звернутися за потреби. Після фронту людина потребує підґрунтя, основи, праці, професії. Адаптації до соціального життя.

Також і цивільним варто навчитися жити поруч із військовими. Як виявити повагу до захисника, коли розминаєшся з ним на вулиці? Покласти руку на серце на знак подяки або просто скажи «дякую». І буде синергія, спільний дух між тими, хто повернеться, і тими, хто тут є. Буде пам'ять про тих, хто помер заради нашого життя.

Їх тримають, бо незламні: рік полону священиків із Бердянська

16 листопада 2023 року виповнився рік, відколи російські окупанти викрали в м. Бердянськ двох отців-редемптористів – Івана Левицького та Богдана Гелету. «Ми регулярно контактуємо з їхніми рідними, – розповідає протоігумен ЧНІ о. Володимир Бореїко. – Родина о. Івана отримала офіційне підтвердження від державних структур про те, що він у полоні. До того часу були тільки чутки. Маємо надію, що така ж ситуація і з о. Богданом. Але де саме вони перебувають, у якому стані, разом чи окремо, на окупованій території України, чи в росії – невідомо».

Будували українську церкву

Отці Іван і Богдан прослужили в Бердянську на парафії Різдва Пресвятої Богородиці УГКЦ близько 4 років.

«Ми з чоловіком жили у Приморську, – це 20 км від Бердянська, – розповідає вірянка УГКЦ п. Людмила. – Отець Іван жив і служив у Бердянську, але їздив і до нас у Приморськ, коли там ще не було священика. Так ми познайомилися і близько потоваришували. Він охрестив мого першого онука у 2019 році. На тих хрестинах навіть владику Степан Меншок був, так випадково вийшло (усміхається)».

У наших краях, на Півдні, було мало українського. Зокрема, українських церков. Свого часу ми з чоловіком їздили до Донецька, щоби взяти шлюб у греко-католицькому храмі. Тому потихеньку будували у Приморську свою церкву. До війни в нашому місті було близько 10 тисяч населення, а до храму на свята приходило осіб 10-15. Отець Іван приїхав до нас, коли ще не було церкви – лише маленький тимчасовий будиночок із побіленими стінами.

Коли я вперше побачила о. Івана, то була вражена його тихою шляхетністю, вмінням спокійно і вдумливо слухати. Високий кремезний чоловік, завжди охайний. Мало говорив, але так влучно...»

«Невідомо, у якому статусі перебувають отці в росії: чи як військовополонені, чи як звинувачені у кримінальних справах, – визнає протоігумен о. Володимир. – На жаль, українські правозахисники не мають до них доступу. Ситуація з обміними полоненими складна, бо російська сторона не йде на поступки».

Церква робить усе можливе. Це здебільшого конфіденційний процес. Ми стараємося якнайбільше говорити, щоб ті, хто може допомогти в цій ситуації, були активно залучені. Це дипломатична робота з державними органами влади та на міжнародному рівні з церковною спільнотою. Ми знаємо жорстокість ворога, тому йдеться про здоров'я, а, можливо, й життя наших священиків. Отець Богдан має проблеми зі здоров'ям – у нього цукровий діабет. Також влітку, перед повномасштабним вторгненням, він пережив операцію на серці. Молимося та маємо надію, що він тримається».

Господи, трішки пізніше, добре?

«Пригадую, 30 грудня, за два місяці до повномасштабної війни, померла моя мама, – ділиться спогадами п. Людмила. – Наш будинок стоїть у передмісті Приморська, із найближчих церков – каплиця Московського патріархату. Уявіть, передноворічні приготування: голубці крутяться, торти печуться. Діти їдуть у гості. Надворі – страшна хуртовина! Ожеледиця (на півдні це часте явище). Помирає моя мама. Московський батюшка, що живе по сусідству, відмовляється хоронити. І мій чоловік вирішує подзвонити отцю Іванові. Дзвонить (а отець щойно приїхав додому, ще валізи не розібрав). І отець Іван спокійно каже: «Чекаю на вас завтра об 11-й у приморській церкві».

Я досі пам'ятаю слова отця Івана після похо-

рону. Таку маленьку, але теплу цитату: «Господи, усі ми мріємо опинитися на небесах... Але трішки пізніше, добре?» І так усім стало тепло від цього маленького жарту!

Отець часто розповідав про Іспанію, бо 4 роки там служив. Пригадую, якось розповідав про печеру, де на камені побачив напис: «Бог завжди веде вперед». І він мав у серці оцю здатність йти вперед за Богом. Навіть тоді, коли почалася велика війна і Бердянськ опинився в окупації».

Бути з вірними

«Коли почалося повномасштабне вторгнення, ми дозволили нашим отцям вийхати на безпечну територію України, – продовжує розповідь о. Володимир. – Однак вони обоє вирішили залишитися з вірними. Коли вїхали римо-католицькі священики, наші отці взяли під опіку і їхню парафію. Отець Іван разом із парафіянами створив молитовний майдан. Вони молилися в центрі Бердянська спершу під українськими прапорами за перемогу, потім уже більш нейтрально – за мир, поки зрештою місцева окупаційна влада та російські силовики не затримали отця Івана та деяких парафіян. Парафіян згодом звільнили, а отця залишили в тюрмі. Провели обшук у нашому монастирі, зняли пропагандивний сюжет, завели сфабриковану кримінальну справу. Тоді ж заарештували і отця Богдана...»

Окупанти цього не пробачили

Пані Людмила пригадує, що в окупації вони з о. Іваном уже не бачились, не могли вийхати навіть до Бердянська. «Росіяни на блокпостах чомусь не пропускали машини з тонованими вікнами, – розповідає жінка. – А в нас саме така. Казали, що в них, у росії, «так не положено». Мій чоловік на роботу їздив через ліс, оминаючи блокпости, щоб окупанти не причепились, не пообдирали своєю зброєю вікна».

Востаннє ми зв'язалися з отцем Іваном у квітні 2022 року. Розуміли, що потрібно виїжджати, і шукали шляхів евакуації. Він підказав, що «Карітас» вивозить людей у Запоріжжя. Говорив спокійно, як завжди. І я подумала, що він теж виїжджатиме. Вже потім дізналася, що він був у центрі, молився з людьми за мир... Такого йому окупанти точно не пробачили б. Він зовсім не ховався. Вони з отцем Богданом не виїжджали з окупації. Пізніше я довідалася, що вони в полоні і їм приписують статтю за тероризм».

Ісповідники віри

«Жорстока підступність режиму, який не забув старих методів фальшивих обвинувачень, застосовує тактику наклепу й підстави, тільки щоб ув'язнити неугодиного йому людей. Чим не угодили наші отці? Тим, що молилися прилюдно за мир? Тим, що вони греко-католики? – зазначає на своїй фейсбук-сторінці владику Степан Меншок, екзарх Донецький. – Те, що вони вже є ісповідниками віри, переслідуваними за релігійну належність до УГКЦ – сумніву немає. Всемогутній Бог знає, що робити, але нам важко це зрозуміти, як і важко зрозуміти мученицьку смерть апостолів, улюблених учнів Ісуса Христа... Що ми можемо зробити? Усилити молитовну практику в їхньому наміренні».

«Тільки молитися. Залишається тільки молитися, – говорить п. Людмила. – Я думала, чому їх так довго тримають... Мабуть, вони дратують ворогів своєю впевненістю, спокоєм і любов'ю до всіх людей. Їх тримають, бо незламні».

І досі чекаю, що наших отців визволять. Отець Іван ще точно дасть шлюб моїй доньці!» (усміхається).

Автор матеріалів на сторінці
Марта Синовицька
Департамент інформації УГКЦ

Отець Йосип Лозинський – просвітитель і національний будитель українського народу

Греко-католицьке духовенство внесло неоціненно вагомий вклад в національне відродження українського народу Галичини у ХІХ столітті в умовах Австро-Угорської монархії. Національне відродження супроводжувалося боротьбою за національне існування взагалі, за українську мову, школу, культуру, що мало перерости у національне і соціальне визволення. Одним з найважливіших його представників є о. Йосип Лозинський.

Отець Йосип – відомий мовознавець, етнограф, фольклорист, публіцист та громадський діяч цього часу. За словами академіка М. Возняка, він належав до найосвіченіших інтелігентів у Галичині. Священик Лозинський – один з перших у Галичині порушив питання про використання народної мови в українській літературі. Доля рідної мови – провідна, наскрізна тема майже всіх книг, брошур, статей написаних ним.

В той час серед духовенства з'являються люди, які свідомо виступають в обороні прав української народності. В 1820-1830 рр. вихованці Львівської духовної семінарії Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький формують гурток «Руська Трійця». В 1837 р. вони видали збірник «Русалка Дністрова» – першу книжку в Галичині народною українською мовою, яка викликала велике пробудження національного життя.

Духovenство засновувало культурні, політичні, економічні організації в селах та містах. Просвітницька діяльність Церкви мала глибокий вплив на українське суспільство. На цей бурхливий період життя українського народу Галичини припадає життя і діяльність отця Йосипа Лозинського.

Отець Йосип народився 20 липня 1807 р. в с. Вірку біля Перемишля в родині священика, його батько о. Іван був парохом у цьому селі. У Перемишлі він закінчив гімназію та три роки вивчав богослов'я, а четвертий рік богослов'я – у Львові. В 1831 р. він був рукоположений у священство. Першою парафією о. Йосипа Лозинського було с. Лісько біля Перемишля. У 1832 р. на власне прохання він став парохом с. Радохонці біля Перемишля, а в 1836 р. одержав парафію в с. Медика біля Перемишля.

У квітні 1849 р. о. Йосип Лозинський був призначений парафію в м. Яворові, в якому прожив до кінця свого земного життя. В 1850 р. іменовано його «деканом і наглядачем народних училищ повіту Яворівського». Як парох і вислужений декан Яворівський, о. Лозинський був відзначений золотою медаллю заслуг від монарха і крилошанською гідністю від духовних властей, що свідчить про його ревну душпастирську діяльність.

У 1851 р. отець Йосип Лозинський видав написане з великим патріотизмом «Життя Івана Снігурського, Владика Перемиського». У 1861 р. консисторія призначила отця прокуратором монастиря сестер Чину св. Василя Великого в Яворові. Він також долучився до спорудження нового монастирського будинку для сестер. У 1855 р. отець Йосиф видав у збірці «Перемишлянин» статтю «Монастир черниць ЧССВ в Яворові», в якій подав короткий нарис історії монастиря з часу його заснування, з 1636 року.

В той час на території України не визнавали права української мови на літературний розвиток, і багато зусиль треба було докласти українським діячам культури, щоб довести, що українська мова не є діалектом жодної з мов слов'янських, що це мова самобутня, самостійна. Отець Йосиф Лозинський один із перших в Галичині порушив питання про використання народної мови в українській літературі. Він є

автором «Граматики української мови», побудованій на живій, народній мові, про яку О. Маковей писав, що вона найкраща з граматики того часу на Україні. Отець Йосиф уклав також «Буквар», написав брошуру «Про розвиток української мови» та багато інших праць.

Варто зазначити, що першу свою літературну працю він опублікував у 1834 році, помістивши у львівському часописі «Rosmaitosci» статтю «O wprowadzeniu abecadla polskiego do pismennictwa ruskiego», яка спричинилася до відомої «азбучної війни» в Галичині. У цій статті отець Лозинський виступив з проєктом запровадження української писемності замість уживаної тоді кирилиці польського алфавіту («абцадла»), з ціллю сприяти зближенню українського народу до західноєвропейської культури. Одночасно відстоювання в «азбучній війні» українською галицькою інтелігенцією кирилиці розворушило зацікавлення української громадськості мовознавчою проблематикою, що сприяло розвитку українського мовознавства й українсько-філологічної науки в цілому.

Публіцистична спадщина отця Йосифа Лозинського нараховує понад 100 публікацій, де порушується широке коло актуальних для того часу суспільно-політичних і культурних проблем. Він є автором найбільшої в той час на західноукраїнських землях живою народною мовою збірки (понад 250 весільних пісень, звичаїв, дійств) під назвою «Руське весіле». Цінність «Руського весіля» полягає в тому, що воно містить найдокладніший і найповніший на той час опис українського весілля з обрядовими піснями. Це одна з раних пам'яток української етнографії і фольклористики.

Варто додати, що о. Йосиф уклав також чотири збірки церковних проповідей і часто писав статті для газети «Слово».

Розуміючи надзвичайну важливість питання власності, о. Лозинський пише працю «Гадки про власність» або «Погляди на власність». Праця справила велике враження не тільки серед галицьких українців. Вона згодом була перекладена і надрукована на польській, німецькій, угорській та французькій мові, що свідчить про її особливу актуальність у той час.

Коли весною 1848 р. до Львова дійшла вістка про повстання у Відні, 13 квітня у Львові було створено Польську Народну Раду. Натомість українці утворили власний представницький орган – Головну Руську Раду з розгалуженням на місцях, а також свою газету. Отець Йосиф був активним членом перемиської окружної Руської Ради. Згодом його одногласно обрали головою тої Ради. 15 квітня 1861 р. громади судових округів Яворова та Краківця вибрали його послом до Галицького краєвого сейму. У 1870 р. яворівці вибирають отця Йосифа Лозинського своїм представником у повітовій Раді, а також у міській та окружній шкільних радах.

В 1881 р. отець Йосиф засновує в Яворові першу читальню – перше вогнище народної культури, а також «Братство тверезості» в Яворові. У 1885 р. на сторінках «Слова» отець доводить невідкладну потребу заснування гімназії в Яворові. Упродовж 18 років він очолював рух за заснування в Яворові української гімназії. Вона була відкрита за дозволом австрійського уряду у 1908 році.

Із прожитих 82-х років всю другу половину життя (з 1849 по 1889 р.) о. Йосиф Лозинський провів у Яворові як парох, декан і разом з тим – український мовознавець, фольклорист, публіцист, громадський діяч. Помер він 11 серпня 1889 р. у тому ж Яворові. На відзначення 50-ліття від дня заснування першої читальні в Яворові вдячне населення Яворівщини спорудило новий пам'ятник на могилі свого будителя.

11 серпня 1989 р. мешканці Яворівщини урочисто вшанували пам'ять отця Йосифа Лозинського з приводу століття з дня смерті. На будинку, де він мешкав, встановлено меморіальну дошку з його портретом.

11 серпня 2024 р. виповниться 135 років з дня смерті отця Йосифа Лозинського. Його життя і творчість заслуговують на постійне вшанування його пам'яті українським народом. Ми маємо віддавати достойну данину пам'яті о. Йосифу Лозинському, котрий був духовним пастирем народу, боронив, поширював і розвивав українську мову, захищав права простого люду, ніс знання і культуру в народ, віддавши себе повністю справі служіння рідному народові.

Олександра Кіндратович

Отець Юрій Ковальський – в'язень Аушвіца

Документів і свідчень про священиків Української Греко-Католицької Церкви, які були в'язнями німецьких концтаборів, не так багато, хоча їх ув'язнювали десятками. Про одного з них – о. Омеляна Ковча – священномученика, «пароха Майданека», стало відомо лише на початку 1990-х завдяки документам, які знайшла його донька, і людям, яких він рятував у таборі. Спогади про перебування в Аушвіці о. Юрія Ковальського – одне з небагатьох свідчень священика, якому пощастило вижити.

Про о. Юрія і його книжку спогадів-свідчень для «Історій з історії УГКЦ» розповідає Юрій Скіра.

У 1945 році австрійський психіатр Віктор Франкл написав свою знамениту книжку – «Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі», де описав власний досвід виживання в Аушвіці і подав глибокий психологічний аналіз пережитого. А наприкінці 1970-х спогади про пережите в Аушвіці написав український греко-католицький священик Юрій Ковальський. Він описав особистий досвід виживання і, що важливо, відповів на питання: як це – бути священиком в Аушвіці? Книжка, яка вийшла вже після смерті отця, стала унікальною, адже це – чи не єдине свідчення очевидця про життя духовенства УГКЦ у нацистських таборах.

Отець Юрій Ковальський народився 1907 року в с. Ванів, що на Сокальщині, у священичій родині. У 1925 році закінчив державну гімназію у Станіславові (тепер – Івано-Франківськ), навчався у духовній семінарії. Пресвітерські свячення отримав із рук Йосафата Коциловського 1931 року. Потім душпастирював у Добромилі, а під час війни був парохом у селі. Там із матір'ю переховував євреїв, які втікали з поїздів, що прямували зі Львова до табору смерті в Аушвіці. За це наприкінці літа 1943 року німецька влада його заарештувала. Спочатку, до жовтня 1943 року, він перебував у тюрмі на Лонцького. Під тортурами з нього намагалися вибити покази щодо інших людей, які допомагали євреям. Священик нікого не видав і його відправили до Аушвіца.

Коли отець прибув до концтабору, той уже функціонував третій рік і за цей час перетворився на розгалужену систему. Там священик отримав табування і став номером 154792. Під

час реєстрації потрібно було здати всі цінні речі. Отець мав золотий медальйон Матері Божої Неустанної Помочі. Він його не віддав і на свій страх та ризик переховував упродовж всього ув'язнення. Він постійно молився до Богородиці про опіку, і пізніше говорив, що саме Їй завдячує порятунком.

Щоденне життя в Аушвіці було суцільною небезпекою, а кожен прожитий день – перемогою над смертю. У таборі священик був свідком, як майже щодня по кілька людей вчиняли самогубства, кидаючись на електричні дроти довкола табору. Отець за час ув'язнення був на різних роботах: прокладав дороги біля Освенціма, мив посуд на таборній кухні, був сміттярем і навіть сортувальником одягу вбитих євреїв.

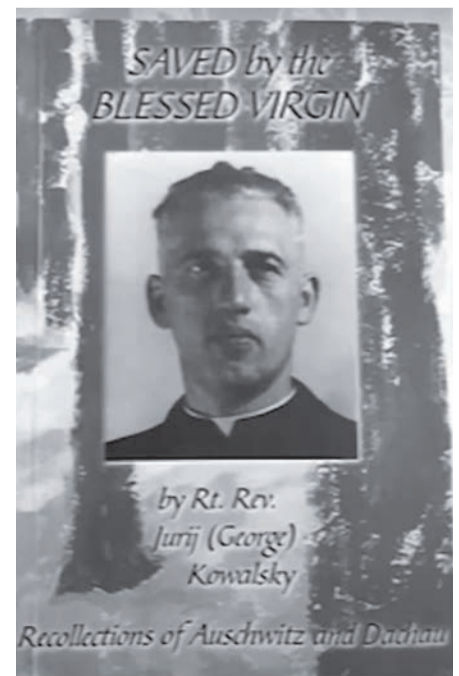
Весь цей час він беріг у собі надію на майбутнє. Та коли фронт наблизився до Галичини, надія почала гаснути, втрачено відчуття того, що повернешся додому. Це відчуття підсилював і голод – посылки з дому перестали надходити. У ці гіркі дні поодиноким розрадою отця було священиче середовище – група, у яку він потрапив перед відправкою до Дахау.

Перед тим, як покинути Аушвіц, німці підступно вирішили зробити так, щоби священики нікуди не поїхали – загинули там. Їхню групу було скеровано на такі роботи, на яких люди не витримували й помирали. Та один із польських священиків знав канцеляриста з того блоку, і той вніс їх усіх до списку робітників на складі Д. Так отці вижили і виїхали до Дахау.

Життя там було таким же важким. Дошкуляв голод. Німеччина голодувала, тому зовсім не дбала про в'язнів. Ослаблений недоїданням, отець тяжко перехворів на тиф, але вижив. 29 квітня 1945 року страждання закінчилися – американські війська визволили табір.

У наступні роки о. Юрій поволі повернувся до здоров'я. Він став активним душпастирем у Канаді й помер 1980 року. Описаний ним досвід ув'язнення та виживання в роки Другої світової війни залишився безцінним джерелом для історії переслідувань нашого народу та Церкви.

Підготувала Оксана Козак,
Департамент інформації УГКЦ

о. Андрій Корчагін:

«Моя функція – бути голосом сумління для тих людей, які очолюють Львівщину»

Отець Андрій Корчагін вже вісім років є капеланом обласної влади Львівщини. Також він є парохом парафії святих мучениць Віри, Надії, Любови та їх матері Софії УГКЦ у Львові. Відео з останнім зверненням священника до депутатів Львівської обласної ради переглянули понад три мільйони людей. В інтерв'ю сайту «Духовна велич Львова» о. Андрій Корчагін розповів, чому він думав залишити служіння капелана, але не зробив цього. Також він вказав на причину того, чому ми маємо саме таку владу, а не іншу, і хто несе відповідальність за зміни в країні.

– Отче Андрію, уточніть, будь ласка, де саме ви служите капеланом?

– Важливо не плутати Львівську обласну раду і Львівську обласну державну адміністрацію. Це дві різні юридичні структури, які розташовані в одній будівлі. До обласної ради входять депутати, яких обирає народ, а ЛОДА – це виконавчий орган влади, до якого входять чиновники, тепер через військовий стан називається «військова адміністрація» – ЛОВА.

Я є капеланом і Львівської обласної ради, і ЛОДА. У Львівській міській раді є свій капелан.

– З якого часу ви несете капеланське служіння?

– Від грудня 2015-го – вже вісім років.

– До вас капеланів там не було?

– Ні, не було. Зателефонував владика Венедикт (єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ 2010-2017 рр. – прим. ред.) від імені митрополита Ігоря і попросив мене бути капеланом в цих структурах. До Церкви був запит на таке служіння – прохання від державної адміністрації. На той час вже був капелан у Львівській міській раді, і напевне, вони побачили, що це гарна ідея: депутати перед початком сесії встають, моляться як добрі галичани, як християни. І капелан – як священник – звертається до них з Божим словом.

– Це штатна посада?

– Все, що я роблю – на добровільних засадах. Я не маю, не хочу мати і не буду мати там зарплати, тому що тоді я був би залежний. Я абсолютно вільна людина, яка йде і проголошує Слово правди. І публічно, а кому треба – приватно.

– Розкажіть більше, яка функція капелана?

– Моя функція – бути голосом сумління для тих людей, які очолюють Львівщину та мають велику владу в нашій області, і керують грішми Львівщини. Народна мудрість каже, що влада людей псує. Я би сказав по іншому: коли людина осягає якусь владу чи більші можливості, вона показує свою внутрішню сутність, хто вона є насправді. І кожна людина має в житті багато спокус. Тому священник має бути голосом совісті.

– В чому це проявляється на практиці?

– Ну ось, наприклад, мій виступ на останньому засіданні Львівської обласної ради, яке відбулося 14 листопада. Я зауважив, що є незгода між депутатами щодо дуже важливого питання, що було для мене дивним: як це так – давати чи не давати, більше чи менше – кошти з обласного бюджету на підтримку армії? Мій виступ став вірусним в соцмережах: все, що я сказав, мене дуже заболіло, не буду повторюватись, відео є. Але впродовж восьми років я завжди щиро говорив депутатам те, що в мене на серці. І, як бачимо, воно дало результат, хоча я не приписую це виключно собі, бо депутати готувалися, думали, як допомогти війську, та мали багато дискусій щодо цього в кулуарах – все ж таки на Львівщині живуть патріоти та свідомі громадяни. Але те, що я сказав, щось таки зрушило.

– Отче, чи не з'являється у вас інколи відчуття, що вас використовують?

– Я не раз упродовж цих восьми років питав: навіщо я там є? Коли я проголошував не раз Слово Боже, молився та йшов, а вони після того сварилися. І тоді я задумався: для чого робити картинку? Молитися, а

потім все одно чинити те, що є далеким від правди, і взагалі від всього світлого, чистого і доброго? Я розмовляв приватно з депутатами різних партій та фракцій і запитував їх: для чого тут потрібен священник, який молиться з вами, а потім ми бачимо речі, які мене болять, людей болять? Може, не будемо тоді тієї картинки робити, не будете хреститися, молитися, а будете показувати себе такими, якими ви є? Для чого лукавити? І, знаєте, мені всі в один голос завжди казали: ні, отче, ми вас дуже просимо, щоб ви надалі були з нами і говорили нам слово правди, тому що воно нам дуже допомагає, воно нас приземлює, допомагає залишатися вірними присязі, яку ми давали українському народові. Вони це говорили щиро.

Я не прийшов у це служіння по своїй волі – мене попросила йти туди Церква. І я зрозумів ще одну важливу річ – священник, як Ісус, має сіяти зерно правди, а чи проросте воно – я не знаю, то вже Божа справа. Бо кожен депутат – це людина, яка має серце, душу, має проблеми, сім'ю, стареньку маму... І якщо він відразу чогось не зрозуміє, то з часом в житті може статися та чи інша ситуація, і тоді він сприйме.

– Чи приходять до вас депутати сповідатися?

– Депутати, які не є моїми парафіянами, в мене не сповідалися.

– А є депутати-парафіяни?

– Є депутати, які виростили в нас на парафії, які прислуговували тут, в церкві.

– І вони зараз є депутатами обласної ради?

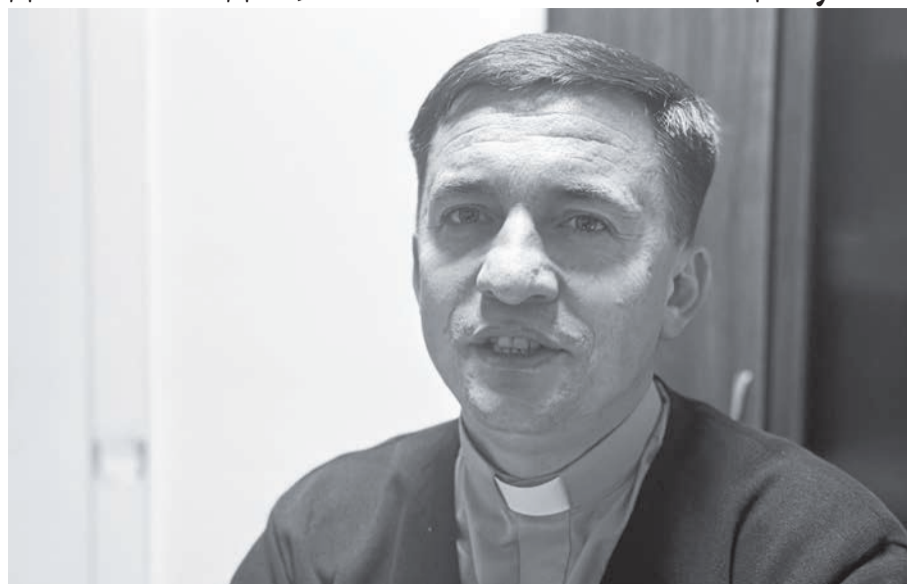
– Зараз є один такий депутат, і він вірний до кінця – Богові, Церкві, Україні і українському народові. Ті люди, які виростили в реально побожній християнській сім'ї, які були при церкві, які є при церкві, які в неділю завжди приходять, моляться, сповідаються, причащаються – вони вірні та надійні. Від нашої парафії також був чудовий депутат Львівської міської ради Роман Іванців – надзвичайно порядна, чесна, розумна та професійна людина. Він, його дружина і п'ятеро його дітей живуть святим життям, – я за свої слова відповідаю.

Прийжджали до мене на духовні бесіди та сповіді працівники ЛОДА. Це їм дуже допомогало. Люди мають душевні рани, біль та проблеми. А кому вони відкриються? Також маю щомісяця загальні зустрічі, на які можуть прийти за власним бажанням працівники ЛОДА та обласної ради. Ми разом читаємо Святе Письмо і роздумуємо над ним. Перед коронавірусом приходило до 100 людей, потім почалась війна, тож тепер відновили цю практику – приходять багато молодих людей. Це допомагає створити довіру між нами.

– У когось може виникнути запитання: якщо у нас, згідно з Конституцією, Церква відділена від держави, то чи не суперечить принципам світськості присутність капелана в органах влади, це й до того ж священника лише однієї конфесії?

– На мою суб'єктивну думку, Україна ніколи не була світською державою. Як капелан я ніколи не наголошу на тому, що я священник УГКЦ. Ми не торкаємось конфесійних питань, а завжди говоримо про морально-духовні аспекти життя: як бути чесною, справедливою, відповідальною та щасливою людиною на основі вчення Святого Письма. А воно для всіх християн одне.

Крім того, запит на капелана був від держави, а не від Церкви. Друга річ, що капелани в цілому світі та в Україні є також у військових частинах, в лікарнях, в тюрмах... І тепер вони там офіційно. Бо держава бачить велику потребу в тому, щоби духовні наставники були поруч з людьми, які вірять в Бога. Хто такий капелан? Це священник, який проповідує людям слово Божої правди. А хто такі люди? Переважна більшість мешканців Львівщини – християни. І вони потребують, щоб хтось їм допомагав боротись зі спокусами: бути чесними, справедливими, людьми, відповідальними... Хто це має

робити? Священники. Завдяки цьому люди стають кращими, і це не шкодить державі, а навпаки – допомагає їй. Люди навертаються до Бога згідно зі своїм вибором, у нас немає мети повернути їх до УГКЦ. І ніхто не змушує людину нас слухати, ніхто нікого насильно не заганяє, як було за комунізму, коли всі мали слухати, що сказала «партія». Приходять ті, у кого є потреба.

– За вісім років капеланського служіння що вам запам'яталось найбільше?

– Розкажу вам те, що буде смішне. Запам'яталося, що я завжди плачу штрафи... місту. Поставиш машину на вул. Провсвіти, оплатиш парковку, а сесія затримується... з телефона знову проплачую, а потім я вже не вмюю як третій раз проплатити, і коли приходиш на 15 хвилин пізніше, на тебе вже чекає штраф. Два рази оплатив, а потім ще й штраф платиш (сміється). Таке було не один раз.

Капелан не може впливати на якісь політичні процеси. Богу дякувати, що в нашій Українській Греко-Католицькій Церкві заборонено священникам йти в політику, бути депутатами. Я це вітаю двома руками. Чому? Тому що політика і брехня – це дві рідні сестри, які завжди тримаються за руки. Хоча якщо людина, яка йде в політику, має моральні духовні якості та чисті наміри, вона може дуже допомогти народові жити краще. І навпаки – якщо людина має темну душу, має виключно меркантильні бажання і приходиться з тим всім до будь-якої влади, вона принесе людям багато горя, біди, сліз та незручностей. І це стосується не лише політики, це може бути людина, яка працює в прокуратурі, в поліції, в СБУ, на митниці... Будь-де, де є можливість викручувати людям руки.

– Чи готові такі люди змінюватися?

– Люди змінюються, дуже змінюються. У нас на парафії тисячі людей, які поміняли своє життя. Вони при різних посадах, це люди і з великими погонами... І вони живуть чесно та справедливо. Віра в Бога змінює цілі родини. Сім'ї стають міцними і щасливими.

Після мого останнього виступу в обласній раді було багато коментарів про «такіх-сяких» депутатів. Але я хотів би, щоб люди зрозуміли, хоча на цьому дуже наголосити, що влада є віддзеркаленням народу. За 30 років ми мали багато різних партій і депутатів, а ситуація кардинально не змінюється. Чому? Прийшло ж багато нових свіжих людей, виросло нове покоління... Чому ситуація змінюється на краще дуже повільно? Чому люди, які носять ту ж саму форму Збройних Сил України, одні – гинуть на війні, а другі – заробляють на війні неймовірні капітали? І те ж саме стосується Служби безпеки, прокуратури, судів... Будь-якої сфери суспільства, незалежно від того, хто яку форму і які погони носить: священник це, лікар, військовий, політик чи чиновник. Немає змін, тому що проблема в самому суспільстві.

Я – священник з 2007-го, вже 16 повних років, і я зауважив, що людина тішиться,

коли її син чи донька осягнули якусь посаду, коли її дитина має гарну зарплату, кращу машину, добру квартиру. А яким способом? Більшість матерів на це закривають очі. Вони тішаються, що їхній дитині добре. Натомість, коли чужа дитина таким самим способом збагатіла, її відразу обливають брудом: такий-сякий, поганий, нечесний... Це проблема. Люди не хочуть бути справедливими, не хочуть жити за Божими законами, за моральними принципами, але вимагають цього від інших.

Та ось простий приклад. Як ми поводимо себе, коли ми за кермом? Коли наші люди лише в їжджають в Польщу, всі їдуть дуже чемно. Бо там штрафи, бо там діє закон. А тільки повертаються на рідну землю – по газах, село – не село... Правил не дотримуються. Чому? Правила ж такі самі. Ми всі творимо одне суспільство. Якщо би кожен з нас змінювався, мав любов до своєї землі та ближнього, не було би тих проблем, які ми сьогодні маємо. Я дуже негативно ставлюсь до «диванної сотні». Тому що людей, які хочуть зробити світ кращим навколо себе, одиниці. Варто розпочати з толоки під своїм будинком, а не шукати завжди крайнього і винного.

– А як капеланське служіння змінило вас, отче? Вісім років – це немалий час.

– Я не маю жодної матеріальної винагороди за своє капеланське служіння. Навпаки, за часом, за бензином, за штрафами йду тільки в мінус. І мені приносить радість та задоволення, що я жертвую частину свого життя на Божу славу і для добра людей. Я б хотів, щоби Господь зарахував це мені в Книзі життя.

Всі мрії мого життя збуваються. Священство робить мене щасливим. Я завжди маю трішки більше, ніж очікую, і це все мені дає Господь. Найбільша мрія мого життя – це вінець в Небі, і я до неї йду. Хочу бути знаряддям в руках Отця Небесного, підтримувати інших. Психологи сьогодні – це дороге задоволення, а зі священником можна поговорити безкоштовно.

– Що б ви порадили людині, яка вросла в гріх, в корупцію, і їй здається, що вже нічого не змінить? Який перший крок, з чого почати?

– Я відповім словами світлої пам'яті Блаженнішого Патріарха Любомира (Гузара). Свого часу журналісти запитали, що б він порадив українським політикам. Блаженніший каже: «Ну, знаєте, я би їм порадив частіше ходити на похорони». І це працює. Бо коли ти йдеш центром міста, а навколо кав'ярні, світяться магазинчики, гуляють молоді гарні люди, музика грає, а життя вирує, то це притягує тебе до земного. А коли ти йдеш на похорон воїна в Гарнізонний храм, в тому ж самому центрі, і бачиш молоду дружину, маму, маленьких діточок, що плачуть за татом, який віддав своє життя за нас, то ким би ти не був – це вплине на твою душу.

Спілкувався Андрій Толстой
«Духовна велич Львова»

Відбувся 17-й Всеукраїнський з'їзд військових капеланів УГКЦ

З 28 по 30 листопада в Закарпатській області проходила XVII Всеукраїнська конференція військових капеланів УГКЦ під гаслом «Тебе шукаю пильно...» (Пс. 62, 1). Триденну зустріч військових душпастирів щороку організовує Департамент військового капеланства Патріаршої курії Української Греко-Католицької Церкви.

Мета заходу – професійний розвиток військових капеланів УГКЦ, підвищення рівня знань і навиків, необхідних для плідної душпастирської праці серед військовослужбовців. Близько сотні священнослужителів, які духовно опікуються українськими військовослужбовцями, з'їхалися, щоби спільно обговорити сучасні виклики та перспективи капеланського служіння, поділитися набутим досвідом, окреслити план діяльності на наступний рік.

Зустріч розпочалася церемонією відкриття, під час якої із привітальним словом до учасників звернувся керівник Департаменту військового капеланства владика Михайло Колтун. Опісля з доповідями виступили заступник начальника Служби військового капеланства Збройних сил України полковник Любомир Якібчук, начальник Служби військового капеланства Національної гвардії України полковник Олександр Іздебський, представники Державної прикордонної служби України та Державної спеціальної служби транспорту. Вони розповіли про актуальний стан задоволення духовно-релігійних потреб особового складу та функціонування служб із питань військового духовенства у своїх силових структурах, про досвід, виклики і перспективи капеланської служби.

Після офіційної частини заходу відбулася Архиєрейська Божественна Літургія, яку очолив владика Михайло у співслужінні з військовими капеланами.

29 листопада була організована онлайн-зустріч військових капеланів із Блаженнішим Святославом, Отцем і Главою УГКЦ. Під час неї Предстоятель наголосив на важливому значенні місії, яку сьогодні здійснюють наші капелани в українському війську, та висловив їм слова щирої вдячності.

Далі учасники заходу мали день духовної віднови під проводом владика Максима Рябухи, єпископа-помічника Донецького екзархату УГКЦ. А третього дня конференції відбувся тренінг на тему «Засади духовної стійкості». Завершилася зустріч військових душпастирів підбиттям підсумків та спільною молитвою за перемогу і мир в Україні.

Пресслужба Департаменту військового капеланства УГКЦ

Священик УГКЦ в Угорщині одержав державну нагороду національних меншин

14 грудня в Будапешті відбулася церемонія вручення державних нагород для меншин Угорщини. Тринадцять представників офіційних національних меншин цієї країни отримали почесну національну премію «Pro Cultura Minoritatum Hungariae Dfj». Ця подія відбувається щороку у грудні з нагоди святкування Дня національних меншин та є визначною в національному культурному житті країни.

Цьогоріч нагороду вручили душпастирю для українців в Угорщині о. Дам'янові Габорію – священику Київської архієпархії УГКЦ. Як було зачитано у протоколі вручення, священик душпастирює для української громади в Угорщині вже понад 10 років. Він заснував і розвиває 11 громад УГКЦ в Угорщині, створив церковну «Рідну школу» в Будапешті, започаткував український скаутський рух і займається опікою українських біженців.

Нагороду вручили віце-прем'єр Угорщини та держсекретар у справах релігії і національних меншин Угорщини.

Отець Дам'ян зазначив, що цю нагороду не вважає особистою заслугою. За його словами, це заслуга тих, хто постійно допомагає йому розвивати життя української громади в Угорщині. Священик заявив, що присвячує цю нагороду перемозі над російським агресором.

Омбудсмен Угорщини із прав людини Шандор Єлизавета та речниця українців в угорському парламенті Ліліана Грекса, які взяли участь у церемонії, привітали о. Дам'яна з нагородою.

Довідка

Нагорода, яку заснував Угорський культурний інститут 2005 року, відзначає людей та організації, що виступали і продовжують виступати за збереження та розвиток рідної культурної спадщини серед національностей Угорщини.

Пресслужба УГКЦ в Угорщині

«100 вертепів у Ватикані»: яворівська шопка та статуя Пресвятої Родини італійського митця презентують українські традиції

8 грудня відбулося урочисте відкриття щорічної виставки «100 вертепів у Ватикані», що експонується в колонаді на площі Святого Петра. Цьогорічна виставка присвячена 800-річчю першого вертепу в м. Греччо в Італії. У місцевій печері св. Франциск Ассизький підготував перший живий вертеп на згадку про народження Ісуса у Вифлеємі, так започаткувавши 800-річну традицію.

На виставці в колонаді представлено понад 120 вертепів із найрізноманітніших матеріалів із 22-х країн світу, зокрема і з України. У співпраці з Посольством України при Святому Престолі Релігійне товариство «Свята Софія» взяло участь у представленні української культурної спадщини в міжконтинентальному розмаїтті.

Цьогоріч з українськими різдвяними традиціями відвідувачів виставки ознайомлюватимуть яворівська шопка-вертеп, яку створили в майстерні Остапа Сойки й Оксани Когут відповідно до традиції виготовлення яворівської дерев'яної забавки, та статуя Пресвятої Родини виконання італійського митця Лучано Капріотті. Святе сімейство зображене об'єднаним у єдиних обіймах, як сім'я біженців від війни. Божественне Дитя спить на руках Марії, яка з любов'ю дивиться на Нього. Йосип підтримує Марію і повертає голову до майбутнього, сповненого невизначеності, що робить його погляд задумливим. Віл та осел нагадують про таємницю Святої ночі у Вифлеємі.

Втім, статуя різдвяного біблійного сюжету також відображає складний час війни, що його сьогодні переживають сотні тисяч українців. На спині капюшона Йосифа зображена сцена втечі до Єгипту: тоді, як і сьогодні, люди були змушені втікати від насильства, ненависті та злиднів. На його спині виکارбувано братську могилу з безліччю тіл, покладених одне на одне, що розповідає про масове вбивство невинних, як у Бучі й інших містах України. По боках накидки Йосифа можна побачити два уламки російських ракет, випущених по Харкову. А як символ надії на нове життя і Воскресіння автор вигравіював на статуетці колоски пшениці.

Варто додати, що дикастерія у справах євангелізації продовжує свої культурні ініціативи через виставки «Ювілей – це культура» в межах підготовки до майбутнього Ювілею 2025 року. Третьою у програмі є Міжнародна виставка «100 вертепів у Ватикані», яка об'єднує «роботи численних ремісників, що зображують сцену Різдва Христового, у різних репрезентаціях, які уява художників вертепів виражає і реалізує в кожному артефакті».

Пресслужба Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ

До Львова повернулася скульптура Скорботного Христа з купола каплиці Боїмів

Скульптура Скорботного Христа на каплиці до реставрації. Власне фото газети "Мета".

До Львова з Польщі повернули відреставровану скульптуру Скорботного Христа, що увінчує купол каплиці Боїмів на площі Катедральній. Зі середини січня наступного року скульптуру можна буде побачити у межах українсько-польської виставки «Те, чого не видно», а згодом вона повернеться на своє місце, повідомляє Львівська міська рада.

Унікальну скульптуру Скорботного Христа, який сидить, було демонтовано наприкінці 2021 року, оскільки вона перебувала в аварійному стані та потребувала реставрації, адже пам'ятці – понад 400 років.

«Реставрувати фігуру Христа планували тут. З Польщі мали привезти спеціальний лазерний пристрій для її очистки. Але розпочалась війна, привезти цей пристрій вони не могли. Тоді було запропоновано перевезти скульптуру до Варшави. Перевезли, провели детальні дослідження, відреставрували. Також доповнили втрачені елементи, зокрема німба та тернового вінця. Роботи фінансувала польська фундація «Полоніка», – розповіла радниця міського голови Львова з питань збереження культурної спадщини Лілія Онищенко.

Після реставрації з 24 жовтня до 25 листопада скульптура Скорботного Христа експонувалася на виставці в одній з галерей Варшави. Тепер пам'ятка повернулася до Львова. Як зазначила Лілія Онищенко, експозиція виставки під назвою «Те, чого не видно» буде представлена в одному з музеїв

Львова. А після реставрації купола каплиці Боїмів скульптуру Скорботного Христа повернуть на його верхівку.

З історії пам'ятки

Фігуру Ісуса Христа на куполі родинної усипальниці Боїмів у Львові встановили приблизно у 1597-1605 роках. До її створення долучився вроцлавський будівничий Андрій Бемер – видатний скульптор Центрально-Східної Європи. Пам'ятка є унікальною і має велику архітектурну та мистецьку цінність. У камені під двометровою скульптурою Христа викарбувані слова: «Перехожий, зупинись і подумай, чи твоє страждання є більшим, ніж моє».

У 2021 році вапнякову скульптуру Скорботного Христа вагою 280 кілограмів, віком понад 400 років, вперше в історії демонтували з купола каплиці Боїмів у Львові через активний процес руйнування. У 2022 році завдяки співпраці Інституту «Полоніка», Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Возницького та

Відреставрована скульптура Скорботного Христа на виставці у Варшаві. Фото: Окно на culture

реставраційних служб Львова її перевезли до Польщі, де дослідили і реставрували. Команду реставраторів очолював Павел Єнджейчик, а в проєкті брали участь понад 20 спеціалістів.

«Духовна велич Львова»

Скульптура тепер зберігається у музеї Пінзеля (колишній костел монастиря Кларисок) у Львові.

Вітаємо ювілярів!

Редакція «Мети» широким вітає усіх священнослужителів Львівської архієпархії, хто у грудні святкує свої іменини та уродини, а також, хто у грудні отримав ієрейські і дияконські свячення. Мішного здоров'я і щедрого усім Божого благословення, наснаги і ревності у праці в Господньому винограднику!

У прокатедрі Святої Софії молитвою вшанували Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського

14 грудня спільнота вірних зібралася для спільної молитви та вшанування пам'яті Отця і Глави Української Греко-Католицької Церкви Мирослава Івана кардинала Любачівського. Панахиду очолював о. Марко-Ярослав Семеген у патріаршому прокатедральному соборі Святої Софії у Римі, що був кардинальською базилікою Блаженнішого Мирослава Івана.

«Пам'ятайте про наставників ваших, які звіщали вам слово Боже, і дивлячись уважно на кінець їхнього життя, наслідуйте їхню віру» – з такими словами апостола Павла до вірних звернувся ректор собору, наголошуючи на важливості плекання пам'яті про наших великих українців, які спричинилися до творення історії УГКЦ та служили українському народові.

Про роки єпископської діяльності:

У 1979 році о. Мирослав Любачівський був призначений папою Іваном Павлом II митрополитом Філадельфійської архієпархії. За участі патріарха Йосифа Сліпого, митрополита Максима Германюка та папи Івана Павла II 12 листопада у Сикстинській капелі відбулась його хіротонія на єпископа.

За бажанням патріарха Йосифа, після Синоду Єпископів УГКЦ, 27 березня 1980 року владика Мирослав Любачівський був призначений коад'ютором (з правом спадкоємності) Верховного Архієпископа. Після смерті Йосифа Сліпого, 7 вересня 1984 року, Мирослав-Іван Любачівський перебрав керівництво УГКЦ і став наслідником покійного Патріарха та опікуном семи мільйонів вірних своєї Церкви. 25 травня 1985 року папа Іван Павло II призначив його членом Колегії кардиналів з титулом собору Святої Софії в Римі.

Коли Україна отримала незалежність, Блаженніший Мирослав повернувся на Батьківщину. Сталося це 31 березня 1991 року. Перше, що зробив очільник УГКЦ – це навідався до рідного дому у м. Долина (Івано-Франківська область). Опісля береться до невтомної праці відбудовника Церкви, легалізує з підпілля Українську Греко-Католицьку Церкву в Україні. Засновує архієпископську курію, створює нові єпархії, реорганізовує структури клиру, висвячує нових священників, налагоджує напружені у той час стосунки з православними, велику увагу звертає на освіту та молодь. Фактично в час незалежності Блаженніший Мирослав Іван Любачівський закладає першу цеглину для визнання УГКЦ як патріархату, відкривши у 1992 році перший на теренах України Синод Єпископів УГКЦ.

За час його невтомної діяльності в Україні було розбудовано необхідні для подальшого життя Церкви структури, створено чотири нові єпархії, висвячено сотні священників, налагоджено катехитичну працю. Соціальна праця Церкви отримала поштовх для свого подальшого розвитку як із відновленням Лічниць митрополита Андрія Шептицького, так і з заснуванням в Україні міжнародної благодійної організації «Карітас».

14 грудня 2000 року Верховний Архієпископ Мирослав Іван Любачівський помер після довготривалої хвороби. Похований у крипти архикатедрального собору святого Юра у Львові.

Пресслужба Товариства «Свята Софія»

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилайте
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.
Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем.
Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.
Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____